

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrtni strani Din 500.—, 1/16 strani
Din 250.—, 1/32 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Kmet v krizi.

Naša država je poljedelska in zato je ko vse poljedelske države navezana na izvoz kmetijskih pridelkov, ako hoče svoje narodno gospodarstvo spraviti v ravnotežje. Ako bi vladale v Evropi normalne razmere, bi vse poljedelske države odviše svoje kmetijske proizvodnje lahko prodale, ker evropski pridelki ne zadostujejo, da bi mogli kriti vse potrebe prebivalstva. V naši državi je pridelek pšenice, ječmena, ovsa, koruze, vina, živine, govejega mesa večji kot lastna potreba. Ako bi Evropa bila dejansko gospodarska celina, ki bi v njej posamezne države izmenjevale med seboj višek proizvodnje (poljedelske bi izvažale agrarne pridelke ter uvažale industrijske izdelke, industrijske pa narobe), bi se v Evropi našel trg za naše kmetijske pridelke. Toda v Evropi je po posameznih državah po vojni zavladala avtarkična politika (avtarkija = samooskrba, samozadovoljnost, osamosvojitev). Države so skušale ter skušajo z zaščitno carino, s kontingenti (z določitvijo, koliko se sme uvoziti) in z raznimi deviznimi predpisi otežkočiti uvoz tujih kmetijskih pridelkov, da ohranijo lastno kmetijstvo, zagotovijo poljedelskim pridelkom povoljne cene ter dvignejo pridelke na tako višino, da krijejo lastno potrebo.

V luči številk.

S to politiko je začela Italija. Sledila je Nemčija, Švedska, Čehoslovaška in skoro vse evropske države. Italija je s takozvano »žitno vojno« po dobro premišljenem večletnem načrtu pridelek pšenice tako zvišala, da je postala

skoro neodvisna od inozemstva. Dočim je prejšnja leta uvažala okoli 22 milijonov kvintalov pšenice, je l. 1933 uvozila samo še nekaj nad 2½ milijona. Nato je Italija prešla na zaščito domače živinoreje. Uspela je v toliko, da je iz l. 1932 krila 85% svoje potrebe živine in mesa iz lastne produkcije. Ko se je trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Italijo revidirala l. 1932 in 1934, je Italija dosegla takšno povišanje uvoznih carin na živino, da se izvoz živine ne izplača, razen morda za najslabše vrste, ki itak nimajo cene. V takomerenovani »trikotni pogodbi« med Italijo, Avstrijo in Madžarsko je Italija obema državama priznala velike ugodnosti. Madžarska izvažala pšenico skoro neomejeno v Avstrijo, v Italijo pa izvažala veliko več živine nego mi. Avstrija izvažala v Italijo v povečanih količinah zlasti les; izvoz avstrijskega lesa v Italijo je že l. 1933 znašal po vrednosti nad 33 milijonov šilingov.

Pomen lesa je jako velik za naše gospodarstvo zlasti v Sloveniji. Zato pa propadanje izvoza lesa hudo zadeva osobito naše kraje. Pred svetovno vojno je bilo iz Slovenije izvoženega na leto nad 700.000 kubičnih metrov stavbenega in rezanega lesa v vrednosti okoli 32 milijonov zlatih kron (nad pol milijarde dinarjev), l. 1932 pa samo okoli 380.000 kubičnih metrov v vrednosti 70 milijonov dinarjev. Ko pa je koncem aprila 1934 stopila v veljavo nova italijanska carinska tarifa, ki je carino na naš les jako povišala, naš izvoz še bolj rapidno pada. Z njim padajo cene lesu. Cene lesa na panju dosega komaj 1.50—3 zl. din., pred voj-

no pa so znašale 8—11 dinarjev v zlatu.

Posledica za našo ožjo domovino.

O trgovini z lesom smo ravnokar govorili! Na njej je zainteresirana vsa Slovenija. Druga velevažna gospodarska panoga za našo ožjo domovino je živinoreja. Pred svetovno vojno je bilo iz naše domovine izvoženih proti severu in proti jugu na leto okoli 32.000 glav goveje živine. Cena je takrat bila v skladu s pridelovalnimi stroški; za vole se je plačevala za 1 kg 1 zlata krona, to je sedaj skoro 18 dinarjev. Danes pa je cena volom v Sloveniji 3½—4½ dinarjev za 1 kg, redko višja. Leta 1933 pa je bilo iz cele Jugoslavije izvoženih 109.000 glav goved, iz Slovenije kakšnih 1000 glav. Izvoz iz Slovenije je torej padel po denarni vrednosti pri živini za 98%, torej na 2% predvojnega izvoza; pri lesu za 86%, torej na 14% predvojnega izvoza. Ker nazaduje izvoz živine v celi državi, je začela slabejša živina iz južnih krajev, ker se ne more prodati v tuje države, pritiskati na ceno boljše živine pri nas. Kar se dostaja vina, je pred vojno sama Spodnja Štajerska izvažala letno okoli 85.000 hl; sedaj pa se v Slovenijo uvažata ranjša vino ne samo iz Dalmacije, marveč tudi iz Banata. Tudi glede na druge pridelke čuti mali slovenski kmet, ki prideluje veliko dražje in težje ko slavonski, banaški in mačvanski kmet, pritisk iz teh krajev na cene svojih kmetijskih pridelkov. Cene padajo, drugi stroški rastejo, kmet se gospodarsko pogreza vedno globlje. Ker predstavlja kmet 65% prebivalstva v Sloveniji, vleče njegovo pogrezanje za seboj v prepad tudi

K preosnovi avstrijske vlade. Od leve proti desni: kancelar dr. Dollfuss; podkancelar knez Starhemberg; major Fey, generalni komisar za pobijanje državi nevarnih nakan; državni tajnik za zunanje zadeve Tauschitz, doslej poslanik v Berlinu.

trgovca, obrtnika, industrijo in delavstvo.

Potrebni ukrepi.

Zaustaviti to propadanje je dolžnost pristojnih činiteljev. V poštev pridejo predvsem mere mednarodne politike. Kmet si povsod želi živahnega trgovanja s svojimi pridelki. Trgovinske pogodbe z različnimi državami naj bi to željo uresničile. Od izvoza iz naše države gre v Italijo 25.0%, Avstrijo 15.6%, Nemčijo 8.5%, Ogrsko 7.0%, Čehoslovaško 5.3%, Francosko 3.8%. Naša država je v političnem zavezništvu in prijateljstvu s Čehoslovaško in Francijo, na gospodarskem polju pa se to zavezništvo ne pozna. V Italijo izvažamo trikrat toliko kot v Francijo in Čehoslovaško skupaj, v Avstrijo pa še enkrat toliko. Da, celo v Madžarsko izvažamo skoro toliko ko v Francijo in Čehoslovaško. Naša država pa ima v izobilju stvari, ki jih Francija in Čehoslovaška potrebujejo ter uvažata.

Obe državi uvažata na tisoče vagonov žita in živine, Francija v svoje kolonije na tisoče vagonov lesa, Čehoslovaška vino posebno iz Italije... Naravna je torej želja, naj bi naši zavezniki in prijatelji svoje potrebščine kupovali pri nas. Tako bi se politično prijateljstvo poglobilo in utrdilo z gospodarsko podlago. Tudi z ukrepi notranje politike bi se moralo omogočiti povišanje in uravnavanje cen kmetijskih pridelkov. Omogočenje in ustalitev višjih cen je tudi predpogoj za vsako vladno akcijo, ki teži za ureditvijo vprašanja kmetijskih dolgov. Ko je bil izdan zakon o zaščiti kmeta, ni bil omenjeni predpogoj podan. Zato to kmetijsko vprašanje ni bilo rešeno. Ako se vprašanje povišanja cen kmetijskim pridelkom ne reši še to leto, se bo zadolženje kmetov povečalo in kmeta bo še težje in z večjimi žrtvami rešiti.

že več atentatov, ki so bili pravočasno preprečeni. Radi krvavih dogodkov, vsled nesoglasja v vladi in skrajno slabega gospodarskega položaja je Hitler živčno obolel in bo moral nekam poljubno zdravje.

Hitler v državnem zboru. Dne 13. julija je stopil Hitler pred sklicani državni zbor (same najzvestejše hitlerjevce), kjer je podal v 2urnem govoru potek zadnje revolucije in je naštel tudi vzroke za svoje strogo ter kruto postopanje. Ob koncu govora je povdaru, da je mrtvih 77 oseb? in je za usmrnitev on sam odgovoren. Zaprtih je več oseb, proti katerim teče preiskava. Ob koncu Hitlerjevega govora, katerega je poslušal po radiju napeto celi svet, je obljubil ministrski predsednik Göring Hitlerju zvestobo kot voditelju in odrešitelju nemškega naroda.

Francoski zunanji minister bo obiskal koncem julija Mussolinija.

Odprava najhujše more sovjetske Rusije — tajne policije. Dne 11. julija je bila v Rusiji odpravljena tajna policija GPU, ki je vršila od prevrata neizprosne krvniške posle. Vlada je razpustila dosedanja tajno policijo. Ustanovljen je poseben oddelek komisarijata za notranje zadeve in bo tajna policija samo poseben oddelek novega komisarijata. GPU, tajni urad za zaščito države in režima je namreč doslej bila popolnoma samostojna in neodvisna z obširnimi sodnimi pravicami. Ona je izrekla in izvršila vse obsodbe za politične zločine. Po novi uredbi bo pravosodna oblast prešla na redna sodišča in bo policija imela samo preiskovalno pravico, kot je to povsod drugod. Zločini proti državni varnosti bodo prišli pred najvišje sovjetsko sodišče, zločini špijonaže in veleizdaje pa pred vojaška sodišča. Pravica izrekanja izgnanstva, ki je bila ena najhujših pravic tajne policije, preide na poseben svet vojaških sodišč. Notranje ministristvo bo odslej razdeljeno v sedem oddelkov. Osrednja sovjetska vlada je dala nalog tudi samostojnim republikam sovjetske unije, da naj razpuste GPU in da organizirajo komisarijate za notranje zadeve. Z drugim dekretom je sovjetska vlada ustanovila tudi še poseben zbor višjih sodišč, ki bo imel nalogo, da štiti zasebna prava državljanov. Ta zbor je prizivna instanca za odloge najvišjih sodišč, a tudi od te instance bo odslej mogoče se pritožiti na predsedstvo osrednjega odbora sovjetov.

V NAŠI DRŽAVI.

Novi prometni minister. Prometni minister general Milosavljević je odstopil. Za njegovega naslednika je imenovan inženjer Kuzmanović, rodom iz dunavske banovine. Tehnične nauke je končal v Monakovem, bil je že pomočnik prometnega ministra leta 1927 in je ostal v tem položaju 2 leti. Leta 1929 je bil izvoljen za tehničnega ravnatelja občine mesta Beograd. Novi minister je toraj strokovnjak.

Zadnja seja našega senata. Dne 13. julija se je vršila v Beogradu pred poletnimi počitnicami zadnja seja senata. Ob tej priliki je bil sprejet zakon o mestnih občinah z 58 proti 4 glasovom. Po glasovanju je bila seja zaključena in senat je sedaj na počitnicah.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Preosnova avstrijske vlade. Kanceler dr. Dollfuss je preosnoval 11. julija svojo vlado, ki zgleda po preosnovi takole: Zvezni kancelar, zunanje ministristvo, ministristvo za varnost, ministristvo za kmetijstvo in gozdarstvo ter ministristvo za narodno obrambo: dr. Engelbert Dollfuss; podkancelar: grof Ernst Rüdiger Starhemberg; minister brez listnice z opredeljenjem generalnega komisarja za zatiranje državi nevarnih pokretov: major Emil Fey; prosvetno ministristvo: dr. Kurt Schuschnigg; ministristvo za socialno politiko: baron Odon Neustädter-Stürmer; finančno ministristvo: dr. Karel Buresch; ministristvo za trgovino in promet: Fridrich Stockinger; ministristvo za pravosodje: baron Egon Berger-Waldenegg; dosedaj namestnik deželnega glavarja na Štajerskem. Iz vlade je izpadel dosednji kmetijski minister dr. Schmitz, minister za narodno obrambo general Schönburg-Hartenstein, minister za gozdarstvo in dva državna podtajnika. Z imenovanjem novih ministrov je ojačen v preosnovani

vladi položaj Heimwehra. Nova vlada je sklenila razne poostritve zakonskih predpisov in je določila smrtno kazen za onega, pri katerem bi našla varnostna oblast razne eksplozivne snovi.

Po junjskih dogodkih v Nemčiji. Kakor smo že poročali, je Hitlerjevo divjanje napram lastnim upornim pristavcem, ki je izbruhnilo 30. junija, ponehalo. Hitlerjeva vlada še do danes ni sporočila svetu kedo, zakaj in koliko osebnosti je bilo v Nemčiji od 30. junija do danes ustreljenih. Glede številnih ustrelitev skuša nemška vlada vse prikriti, a marsikaj tiščijo v javnost nemški begunci, ki so si oteli golo življenje s pravočasnim pobegom na francoska tla. Iz begunskih krogov zvemo, da v Hitlerjevi stranki obstoja posebno vrhovno sodišče, kojega naloga je: paziti na početje vodilnih članov stranke. Predsednik tega sodišča je Walter-Buch, ki ima pravico izrekanja smrtnih kazni in mora skrbeti za njihovo izvršitev. Prideljena mu je četa 100 najzanesljivejših članov in so krstili te ljudi za »črno četo«. Walter-Buch ima glede izrekanja smrtnih obsodb neomejen delokrog in mu pravijo »črni krvnik«. Od 30. junija naprej je izrekel Buch vse številne smrtno obsodbe in je tudi skrbel zato, da so bile izvršene. — Javna tajnost v Nemčiji je, da so trije ministri Hitlerjeve vlade, ki niso člani narodne socialistične stranke, podali ostavko, in sicer gospodarski minister Schmidt, finančni minister Schwerin-Crossigk ter prometni minister Rübenach. Hitler prvotno ni hotel sprejeti njihove ostavke in jim je zagrozil z aretacijo, toda vsi trije ministri so se obrnili na predsednika republike in mu sporočili, da po dogodkih 30. junija ne morejo več nositi odgovornosti za finančni in gospodarski položaj, v katerega je privedlo to divjanje Hitlerjevo državo. Radi tehtnih razlogov, ki so jih navedli v svoji predstavitvi, Hitler njihovi ostavki ni mogel več ugovarjati in jo je Hindenburg sprejel. Ostavka bo objavljena pozneje, ko bo izvedena preosnova vlade, kar se bo zgodilo kmalu. — Zanesljiva poročila iz Nemčije naglašajo, da je bilo na Hitlerja

Slovenci, poznate sv. Cirila in Metoda?

Po imenu že, toda po delovanju gotovo ne dovolj! Zato vsem priporočamo, da si nabavijo knjigo »Sv. Ciril in Metod«, ki obsega 180 strani velikega formata in ima 42 slik, stane pa le 12 Din. Šole potrebujejo to knjigo, društva naj jo imajo na razpolago, cerkvene organizacije naj jo oddajajo od hiše do hiše! Gospodje duhovniki, moderna pridiga je = tisk, javno vas tu prosimo, da sodelujete! = Vsak narodnjak, če je res narodnjak, naj kupi to knjigo! = Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Izredno sveto leto 1934/34. Sv. Oče je izredno sveto leto ob 1900letnici Kristusove smrti na križu, ki se je zaključilo v Rimu na letošnji velikonočni ponedeljek, razširil na ves katoliški svet: traja od Bele nedelje 1934 do Bele nedelje 1935. Nagib, ki je vodil sv. Očeta, je ta-le: v sedanjih težkih časih gospodarske in duhovne stiske naj bi ljudje obrnili svoje oči k njemu, ki je za nas trpel in umrl ter s tem zagamčil nam vsem resnično odrešenje. Sveto leto bodi leto pokore za blagor vsega človeštva. Posebno priporoča sv. Oče molitev za katoliške misijone in spokorno molitev zoper strahote in zločine brezbožnikov in njihovega pokreta po vsem svetu, ki mu je geslo: »Brez Boga«, »Zoper Boga«. Popolni odpustek svetega leta se more dobiti za lastno osebo in za duše v vicahtolikokrat, kolikorkrat kdo izpolni vse predpisane pogoje. Prej se morajo izvršiti vsa za prvi odpustek predpisana dela, preden se začne z izvrševanjem pogojev za drugi odpustek. Med pogoji je obisk 4 cerkev ali javnih kapel, kjer se vsaj od časa do časa opravlja sv. maša. Povsod je določena najprej župnijska cerkev, druge 3 določi domači župnik. Vsako izmed določenih 4 cerkev je treba obiskati trikrat, skupaj je torej potrebnih 12 obiskov. Moremo pa 3 obiske v eni cerkvi napraviti kar zaporedoma: po prvem obisku cerkve gremo ven in se takoj vrnemo drugič in tretjič. Ako se obiski določenih cerkev opravijo v skupni procesiji, ki jo vodi župnik ali od njega pooblaščen duhovnik, velja eden skupen obisk za 3 posamezne; za eden jubilejni odpustek torej 4 skupni obiski. Kjer so določene 4 cerkve, se najprej obišče župnijska cerkev. Ako so določene 3, se župnijska cerkev v skupni procesiji obišče dvakrat. Ako sta določeni 2, se obišče vsaka dvakrat. Ako je določena samo župnijska cerkev, jo je treba v procesiji obiskati štirikrat. Pri cerkvenih obiskih je treba opraviti predpisane molitve. Pri oltarju presv. Rešnjega Telesa je treba moliti petkrat Oče naš, Zdrava Marija, Čast bodi in na namen sv. Očeta navedeno molitev enkrat. Pred sv. križem trikrat apostolsko vero z dodatkom ob koncu: »Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil« ali s podobno molitvico. Pred podobo Marije, božje Matere v spomin njeni žalosti sedemkrat Zdrava Marija z dodatkom ob koncu: »Sveta Mati, to te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih srce« ali z drugo podobno prošnjo. Slednjič molimo pred oltarjem presv. Rešnjega Telesa še enkrat apostolsko vero. Bistveni pogoj za odpustek sv. leta je sv. spoved in sv. obhajilo. Obiske v cerkvi morejo župniki, ako so razlogi za to, po številu zmanjšati ali celotno spremeniti v druga dela pobožnosti ali krščanske ljubezni, nobenega vernika pa ne smejo oprostiti zakramentalne sv. spovedi in sv. obhajila. To pooblastilo smejo žup-

niki uporabljati za posameznike ali cele družine svoje župnije.

Katoliški bojovníki. V Parizu se je zbralo pretekli mesec 500 katoliških vojnih bojovníkov. Prišli so iz vseh krajev Francije kot zastopniki svoje organizacije. V cerkvi Marije — Naše Gospe od zmage je bila svečana služba božja, pri kateri je imel govor pater Choquet (Šoké). V svojih izjavah je omenil, da je v svetovni vojni darovalo 4000 duhovnikov in redovnikov svoje življenje za domovino. Borcem pa je priporočal, naj tudi v miru nadaljujejo borbo v smislu svojega programa, in sicer za krščansko obitelj, krščansko domovino in svobodo cerkve. Na skupščini Zveze katoliških bojovníkov sta se odločno poudarjali 2 bistveni točki njenega programa: vera in narodnost. V tem je tudi bistvena razlika med Zvezo in drugimi društvi vojnih bojovníkov. V ljubezni do domovine se katoliški bojovníki popolnoma skladajo z drugimi bojovníškimi organizacijami. Kar pa se tiče dela za domovino, so francoski katoliški borci prepričani, da je prepoved človeške družbe nemogoč, ako se ne prizna povsod prvenstvo duhovnim vrednotam,

ki so ozko spojene z vero in življenjem po njej. Z ozirom na resolucijo drugih bojovníških organizacij, da je potrebna državna reforma in da bodo državo preosnovali, pozivajo katoliški bojovníki svoje tovariše v drugih združenjih, naj izvojujejo pri državnih oblastih popolno državljansko svobodo velezaslužnim katoliškim redovnikom.

Misijsko letalo razbito. Misijsko postajo Duhovnikov Srca Jezusovega v Gariepu v Južni Afriki je zadela pretekli mesec velika nesreča. Njeno letalo je padlo na tla in pokopalo pod razvalinami pilota Janeza Marti. Nedavno se je vrnil iz Evrope, kamor je šel po novo letalo gariepskega misijona. S prejšnjim letalom je bil izvršil več stotin uspešnih voženj v misijskih službi. Z novim letalom, ki so ga misijonu podarili nemški katoličani, pa je našel smrt pri prvi poskusni vožnji. Mrtvi pilot je bil jako vnet za misijski poklic ter je mnogo pripomogel za razširjanje katoliške vere in vršenje katoliškega bogoslužja na celim misijskem področju. Za njim žaluje njegova žena, ki je z njim tudi šla v Južno Afriko, da si misijski ideji.

NOVICE

Osebnosti.

Novi predstojnik mariborske policije. Dne 11. julija je prevzel posle predstojnika mariborske policije g. Svetislav Radošević, ker je dosedanji vodja policijskega komisarijata g. dr. Hacin prestavljen k banski upravi v Ljubljano. Novi šef je doma iz Sremske Mitrovice. Doslej je že služboval pri policijski upravi po Banatu in Baški.

Petdesetletnico redovniškega življenja je obhajal v celjskem kapucinskem samostanu g. p. Donat Zupančič, bivši provincijal. Jubilant je doma iz Št. Vid pri Zatični. K zlatemu jubileju naše čestitke!

60letnico je obhajal v Celju vpokojeni ravnatelj Mohorjeve družbe g. Jože Zeichen.

Nesreče.

HUDE VREMENSKE NESREČE.

Teča na Koroškem.

V sredo popoldne 11. julija je bil usodepoln za velik del Koroške in kraje pod južnim Pohorjem. V sredo popoldne ob 2. uri so se že zgrinjali temni oblaki nad slovenskim delom Koroške in silovit vihar je oznanjal z oblaki prahu, da se ne obeta nič dobrega. Ob treh popoldne se je že vsula suha toča, ki je padala do tričetrt na štiri in je bila debela kot mali orehi. Oklestila in pobila je vse zelenje ter sad po sadonosnikih, na poljih in po vrtovih. Sadje,

kolikor ga je bilo letos, je na tleh z listjem vred. Poljski pridelki so uničeni in koroški kmet bo zadovoljen, če mu bo preostalo po toči pšenice in ječmena za seme.

Strašovita vremenska šiba po krajih južnega Pohorja.

Mnogo mnogo hujša vremenska šiba nego Koroško je zadela lepe kraje južnega Pohorja. Iz Koroške je pritiral vihar neurje v sredo popoldne nad omenjene kraje. Nebo je bilo kmalu po tretji uri popoldne povsem zamegleno od temnih oblakov, ki so grozili z izrednim naravnim udarom. Silovit naliv s točo je prihrumel okoli četrta na pet. Pri Venčesu na Pohorju se je utrgal oblak. Hudourniki, kakor jih ne pomnijo, so se vsuli s Pohorja proti Slov. Bistrici, kjer se jim je zoperstavil samostanski zid. Poldrugi meter naraslo valovje se je zaganjalo z vso silo ob zid, ki je končno izpodjeden odnehal in se porušil. Voda je udrila v samostan, v sirotišnico in v samostansko cerkev. Nenaden pritisk valov je udril vsa vrata v pritličju samostana ter sirotišnice, preplavljena je bila takoj cerkev in voda je drla skozi glavna vrata na cesto. Istočasno kakor od Venčesa sta udrila proti Slov. Bistrici še dva nad 1 m visoka hudournika in sta spremenila po Tržaški cesti in Šolski ulici Glavni trg v jezero. Nekoliko pred sedmo uro je začelo vodovje z isto naglico kakor je pridivljalo, se tudi razgubljati in odtekati. V Slov. Bistrici so se ob nesreči hvalevredno in požrtvovalno izkazali gasilci, ki so reševali iz kleti in pritličnih prostorov vse, kar se je dalo rešiti. Blatna povodenj je povzročila po Slov. Bistrici zelo veliko škodo. Toča je napravila neprecenljivo škodo in vihar je pomandral nespravljene posevke in lepo obetujočo koruzo. Med divjanjem neurja se je vsula štirikrat toča in takle leden ter ponavljajoč se bič zbije v zemljo vse, kar stoji na polju pokoncu. Ljudje, ki so ob nalivu in viharju se mudili na polju, so bili v resni smrtni nevarnosti. Enako kakor po Slov. Bistrici ali še hujše je

Komunistična razdejanja v Amsterdamu na Holandskem

Predsednik Poljske Moscicki v mornariški uniformi na pomorski proslavi.

Policija na konju naganja v ameriški prestolici v Washingtonu stavkarje iz kolodvora.

bilo omenjenega popoldne pri: Sv. Venčesu, Sp. in Zgor. Ložnici, na Cigoncah, Vičezu, Zafostu in Črncu.

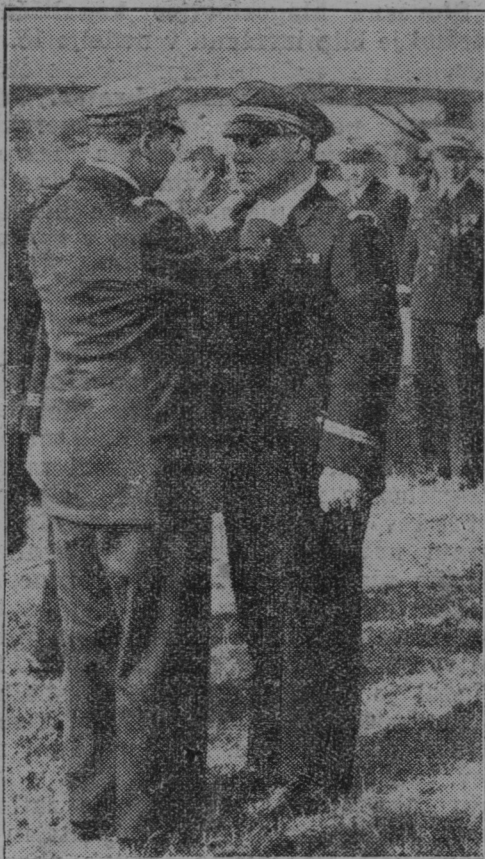
Hudo udarjene so po viharju ter po toči Slov. Konjice z okolico. Toča je oklestila vinograde, otresla sadje in vihar je poškodoval mnogo sadnega drevja.

Udari strele

Niti predstavljati se ne moremo opisane neurja brez bliska in groma. Med divjanjem hude ure je udarila strela v Kacjanu-Vrhole v hišo posestnika Gašperiča in jo užgala. Pogorelo je še tudi gospodarsko poslopje in so rešili samo živino. — V Brezju pri Oplotnici je udarilo v gospodarsko poslopje mladega posestnika Oblenšeka. S poslopjem vred je zgorelo seno, slamoreznica in že spravljeno žito. Treščilo je še v zvonik župne cerkve na Koblju in v dimnik Lavričeve usnjarne v Slov. Konjicah.

Prenagla zavora povzročila smrt. Dne 14. t. m. proti večeru se je vračal na motornem kolesu iz Dravograda proti Mariboru 30letni tovarniški čuvaj Jožef Dörfler iz Maribora. Pri Vuzenici je preneglo pritisnil zavoro in sunek ga je pogнал tako nesrečno z vozila, da je obležal z razbito lobanjo na mestu mrtev.

Gostilničar pogorel. Pri Mariji Brezje pri Mariboru je pogorel posestnik in gostilničar Marko Lešnik. Ogenj je izbruhnil ob eni uri v noči in so komaj oteli iz goreče hiše obleko ter opravo.

Francoska prekoceanska letalca Codos in Rossi sta bila po srečni vrnitvi iz Južne Amerike v demovini odlikovana z redom častne legije.

Pri Lešniku se je že bila dvakrat užgala streha, a so obakrat srečno pogasili, v tretje je pa imela požarna nesreča s ojo popolno žetev. Škoda je krita delno z zavarovalnino.

Zopet dva pogorelca na Dravskem polju. V Račah pri Pragerskem je upepelil podtaknjen ogenj bratoma Štefanu in Andreju Korotej gospodarsko poslopje. Škoda znaša 37.000 Din. V Varošu je pogorela domačija posestnika Štefana Kužnarja. Obe uničeni poslopji sta bili leseni in kriti s slamo. Ogenj je zanetila iskra, ker je bila hiša brez dimnika. Škoda 30.000 Din.

Hiša je pogorela v Račah pri Pragerskem posestniku Jožefu Lašiču.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v sredo 11. t. m. zjutraj v Trzcu pri Ptujju posestniku Francu Mužeku. Gasilci so preprečili, da se ni razširil ogenj na sosedna poslopja.

Požar vsled pokvarjenega dimnika. V torek 10. julija je izbruhnil požar v stanovanjskem poslopiju posestnika Leopolda Vega v Sitežu pri Majšpergu. Požar se je razširil z bliskovito naglico na gospodarsko poslopje, rešili so le živino, medtem ko je ostalo zgorelo do tal. Na rešitev ni bilo misliti radi pomanjkanja vode in ker je bilo poslopje krito s slamo. Škoda znaša okrog 25.000 Din in je krita le deloma z zavarovalnino. Požar je nastal radi pokvarjenega dimnika, ki je bil iz lesa.

Sreča v nesreči. Tvrdba Rakusch v Celju zida v Cankarjevi ulici dvonadstropno hišo. Stavbo so končali do drugega nadstropja in so že postavili oder. Dne 12. julija se je del odra porušil in z njega so padli 8—10 m globoko štiri zidarji. Sreča v nesreči je bila, da so poškodbe zidarjev le lažjega značaja.

Bruno ubilo stavbenega delavca. Dne 17. julija popoldne je smrtno zadelo težko bruno v Velenju 40letnega stavbenega delavca Franca Friškoyca. Dogradili so 20 m visoki kamin in delavci so odstranjevali oder. Navezali

ASPIRIN tablete imajo z ene strani vtisnjen „Bayerjev križ“ a z druge strani ime „Aspirin 0.5“.

ASPIRIN

Mala tableta z velikim učinkom.

V. z. „Jugofa“ k. d., Zagreb.
Oglas je reg. pod S. Br. 12.314 od 25. VI. 1934.

so na vrv težko bruno in ga spuščali z visokega. Friškovec se je podal z odra na tla, da bi odvezal vrv. V hipu, ko je stopil na cementna tla, se je utrgala vrv, za katero je viselo bruno, ki je priletelo na trdi tlak. Prvemu udaru bruna se je Friškovec še izognil s pravočasnim odskokom, a hlood se je odbil ob trdih tleh in drugi sunek je smrtno udaril vsega obžalovanja vrednega Friškoyca. Udarac po glavi je bil tako silovit, da je bila vsaka pomoč zaman!

Udar strele zanetil kozolec. V četrtek 12. julija je zvečer med nevihto udarila strela v poln kozolec posestnika Gračnerja v Medlogu pri Celju. Gasilci so preprečili, da se ogenj ni razširil na sosedna poslopja.

Učenec meščanske šole utonil. Dne 10. julija so se kopali fanti nad Ježico pri Ljubljani pri izlivu Gameljščice v Savo. Kopalci so skakali s skal v vodo in med temi je bil tudi 17letni Karl Smerkolj, učenec 3. meščanske šole iz Šiške. Pri skoku je najbrž fant priletel

Človeško oko in daljnogled. S prostim očesom človek lahko pogleda 3000 zvezd, najboljši daljnogled pa pokaže na nebu 15 milijonov zvezd.

Na Grškem so se orli tako razmnožili, da so postali resna nadloga ter nevarnost za ovčje črede. Vlada je poslala v od orlov ogrožene kraje letalce, da bodo prebivalstvo pravočasno posvarili, če se bodo pojavili orli.

V Južni Evropi in Aziji živi miš, ki poje kakor kanarček. Na otoku Nova Kaledonija je velika ptica, ki laja kakor pes.

Po brzovlakih na Češkem so plesni vagoni, da si lahko potniki privoščijo med vožnjo plesno zabavo.

Januš Golec:

Lov na zaklade.

Ljudska povest po zapiskih rajnega prijatelja.

Veliko odkritje Krištofa Kolumba je napotilo preko Atlantskega oceana še razne druge odkritelje. Med temi je bila pretežna večina takih, ki so se v domovini skregali z obstoječimi zakoni in bi jim naj bil novi svet pribežališče in obenem bi naj zadostil njihovem pohlepu po naglem in nenapornem obogatitju.

Skoro vsa odkritja ter pohode v Srednjo Ameriko so pričeli z otoka Kuba. S Kube je bil odposlan v Osrednjo Ameriko med prvimi Spanec Ferdinand Cortes. Imel je nalogo: raziskati neznano ozemlje in stopiti s tamošnjim prebivalstvom v stik radi trgovinskih zvez. Cortes je bil vse drugo, le raziskovalec ter poštenjak ne! Ob Cortesovem času (med 1518 in 1519), ko je začel osvajati ta največji pustolovec Mehiko z ognjem ter mečem, so vladali tamkaj Azteki. Bili so bojovito ljudstvo, ki je prodrlo pred 200 leti od severa in si je osvojilo vso mehikansko

1 ozemlje do morja. Mehikanska Gržava Aztekov je bila kraljevina, v kateri je imelo glavno bese do poleg kraljeve rodbine vojaštvo, plemstvo, duhovščina in trgovski stan. Azteki so verovali v več bogov in v čarovnije. Bogove so častili med drugim s pogostimi človeškimi žrtvami. Imeli so celo slovstvo, ki se je nanašalo na zgodovino, vero in zvezdosloje. Poleg slovstva, pisanega v slikah, so znali precej ljudskih pesmi in pripovedk. Posebnost je koledar Aztekov. Njih leto je bilo razdeljeno v 365 dni ter na 18 mesecev po 20 dni. Znan jim je tudi bil vzrok solnčnega mrka.

Posebnega poudarka je vredna vera v staro prerokbo, ki je napovedala Aztekom, da bodo prišli nekoč iz vzhoda beli bogovi (Azteki so bili indijanske — bakrene barve), ki bodo osvojili mehikansko državo.

Na veliki četrtek leta 1519 je prijadral Cortes z 11 tadjami, 109 mornarji, 553 vojaki, 26 konji in 11 topovi v osrednje-ameriško luko Vera Cruz. Tamkaj so ga obiskali zastopniki Aztekov, da bi zvedeli za njegove želje. Cortes jim je oznanil po tolmaču, da bi rad spoznal njihovega

Marijino življenje:

Kartuzijanski brat Filip je spesnil Marijino življenje v čudovitih verzih. Na slovenski jezik je to delo prestavil č. g. Matija Zemljič, župnik pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Kakih 60 knjig je še na razpolago. Oddajamo jih po 6 Din. Naročila sprejema

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

na trebuh, se nesrečno udaril ter utonil. Utopljenca so potegnili kmalu iz vode, a vsi reševalni poskusi so že bili zaman.

Huda nesreča dijaka v planinah. Na Mrzli gori v Kamniških planinah se je 13. t. m. hudo potolkel po glavi celjski sedmošolec in sin zdravnika Gerald Premšak.

Padla v vodnjak in utonila. V Družinski vasi, občina Bela cerkev pri Novem mestu je padla 18letna Marija Pavlin v tri metre globok vodnjak in utonila.

Padel z žrebeta in se ubil. Franc Mišič, 20letni hlapec pri trgovcu A. Milavcu na Planini pri Rakeku, je zajahal žrebe. Žival je zdivjala, Mišič je padel na tla, si prebil lobanjo in je kmalu umrl po prepeljavi v ljubljansko bolnico.

Usodopoln udar strele. Dne 13. julija so vedrili med nevihto v gozdu pod hojo na Planini pri Rakeku trije moški. Udar strele v hojo je ubil Franca Homevca, očeta štirih otrok, njegova tovariša sta bila samo poškodovana.

Razne novice.

VSEM CENJENIM NAROČNIKOM, katerim je že pošla naročnina, bomo v prihodnji številki priložili položnico ter prosimo, da z isto kmalu obnovijo naročnino, da ne bo treba ustavljati lista. — Slov. Gospodar stane za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16.— in za četrt leta Din 9.—. Uprava.

Krasna nova podružna cerkev. V Žabjeku v župniji Laporje pri Slov. Bistrici bo že najbrž koncem tega meseca slovesno blagoslovljena povsem nova podružna cerkev, ki bo posvečena presv. Srcu Jezusovemu. Res mično novodobno pozidano cerkev sta pustila pozidati na lepem prostoru g. šentpeterski župnik Anton Tkavc in njegova sestra. Sestra Nežika je že nekaj let družabnica ter spremljevalka stare ameriške milijonarke iz Bostona. Obe sta napravili pred leti kar sami brez posebnega spremstva potovanje okoli sveta. Gospodična Nežika se je zaobljubila, da bo v slučaju srečnega poteka tako dolgega ter opasnega potovanja pozidala srcu Jezusovemu lepo bivališče v domačem kraju, kar je tudi storila in je hvalevredno delo končano od zunaj ter znotraj. Načrt za cerkev je napravil znani mariborski stavbenik Čajke, slikal je na presno mariborski slikar g. Franjo Horvat, oltarni nastavek je zgotovil priznani podobar g. Ivan Sojč iz Maribora. Kako in katero nedeljo bo slovesnost blagoslovitve, bomo javili.

Romanje na Sv. gore. Na mnoga vprašanja, ki prihajajo na župniurad v Sv. Petru pod Sv. gorami glede tega, ali bode letos glavno romanje na Sv. gore v času od 5. do 8. septembra, z ozirom na istočasno prireditve evharističnega kongresa v Mariboru, sporoča pristojni župni urad, da se letošnje glavno romanje na Sv. gore vrši kakor druga leta, to je: v dneh 5. do 8. septembra v nezmanjšani slovesnosti, vendar lahko oni, ki nikakor ne bi mogli prihiteti pred prestol svetogorske Kraljice v teh dneh, poromajo v to priljubljeno in slovečo božjepotno svetišče v dneh 4. in 5. avgusta, ko bo na Sv. gorah velik romarski shod. V soboto 4. avgusta bode na Sv. gorah počenši od 9. ure naprej okrog 5 svetih maš ter pridige, zvečer pa slovesne večernice s pridigo. Drugi dan, v nedeljo 5. avgusta se bodo vrstile

sv. maše od petih, pa z manjšimi presledki neprestano do opoldne. Med tem bodo pridige ob 7. in 10. uri. Preskrbljeno je tudi za dovolj spovednikov. Častilci Marijini! Odložite za par dni morečo vsakdanjo skrb in pohitite na ta prijeten in milostipolni kraj pred prestol One, ki Vas ljubeče vabi in pričakuje. Ne preslišite Njenega vabila.

Smrtno je zadela kap v jetnišnici mariborskega okrožnega sodišča Franca Brezarja iz Hodeša pri Ptuj, ki je bil v preiskovalnem zaporu.

Slovesna blagoslovitev kopališča v Mežici je bila izvršena v nedeljo 15. julija.

Bratec zadušil nehoče bratca. Orožniškega poveljnika na Pragerskem Djunoviča je zadela bridka nesreča. Orožnikova žena je bila popoldne zaposlena s pranjem. Dva in pol leta starega Dragana je položila v spalnico na zofo, kjer je zaspal. Spalnico je zaklenila in je odšla z drugimi otroci v pralnico. Za podkurjavo kotla ni imela vžigalic, zato je pač poslala 8 let starega sinka s ključem od spalnice po vžigalice, ki so bile nekje v sobi. Z njim je odšel tudi njegov dveletni bratec Obrad. Starejši je prinesel materi vžigalice in ji je povedal, da je zaspal Obrad v kuhinji na preprogi. Mati je prala naprej, dokler se ni vrnil iz službe mož. Ko je zvedel od žene, da spi najmlajša deca, je šel pogledat v stanovanje. Obrada ni našel v kuhinji in vrata v spalnico so bila odprta. Zagledal je oba otroka, ki sta spala v objemu. Oče je poklical dečka, a se je zbudil samo Obrad, Dragan je bil mrtev. Starejši bratec je mlajšega v spanju tako stiskal, da mu je zatisnil usta, otročiček ni mogel dihati in se je zadušil. Pač redka smrtna nesreča iz otroške ljubezni.

Rudniška nesreča. V rudniku Vrpska Čuka pri Zaječaru v Srbiji se je zgodila 12. julija huda nesreča, ki je zahtevala dve smrtni žrtvi in tri ranjen-

kralja, kar so mu pa odposlanci odklonili. Izročili so mu vladarjeve darove: zaboječek poln zlatega, krasno izdelanega nakitja, in precej blaga iz belega bombaža.

Na čast odposlanstvu je dal Cortes ustreliti iz največjega topa in jim je pokazal še drugo čudo — jezdece. Eden od Cortesovih vojakov je imel pozlačeno čelado, ki je posebno dopadla voditelju odposlanstva. Izrazil je željo, da bi to pokrivalo rad pokazal kralju Montezumi. Cortes je privolil v dar pod pogojem, da jo napolni z zlatom.

Poslanci so odšli. Čez teden so se vrnil s kraljevimi zlatimi darovi: z eno zlato in eno srebrno ploščo, s čelado polno zlatih zrn, z mnogimi dobro izdelanimi zlatimi kipci, ki so predstavljali race, pse, opice itd. Podarili so mu še velike množine dragocenih tkanin. In haš ti dragoceni darovi so bili za Cortesa glavna vaša, da je sklenil osvojiti glavno mesto mehiškega kraljestva, ki mora bliščati od zlata.

Osvojitve tedaj na čistem zlatu tolikanj bogate Mehike od strani Cortesa ni bila lahka, a mu je vendar uspela po srditih bojih in vsled

popustljivosti ter neodločnosti kralja Montezume.

Ko so se približali prvič Španci pod Cortesom mehiški prestolici 8. novembra 1519, jih je sprejel kralj Montezuma pod baldahinom (nebom), ki je žarel od zlata, srebra in dragih kamnov. Montezuma je bil razkošno opravljen in istotako njegovo spremstvo. Špancev je bila odkazana v stanovanje velikanska palača, v kateri je bival prej Montezumov oče in kjer je bila očetova zakladnica. Cortesove sobe so bile polne dragocenih preprog.

Ob Cortesovem prihodu je bil Montezuma star 40 let. Pri kosilu ali večerji so prinašali namizo 300 jedi. Ko je začel vladar jesti, so postavili okoli njega lesene, a močno pozlačene stene, da ga ni videl nihče. Poleg nepopisno bogate kraljeve palače so bili nepregledni vrtovi, zverinjaki, delavnice zlatarjev, kiparjev in drugih rokodelcev. Kiparji in zlatarji so bili še tudi povseh drugih mehiških krajih.

Na trgu prestolice so prodajali med najbolj raznovrstnimi predmeti dragulje, zlate ter srebrne okraske.

Prilivkavci živijo dalje nego navadno veliki ljudje.

Po nekaterih z rekami prepriženih pokrajinah Brazilije živi vrsta mravelj, od katerih bi se tudi človek lahko marsikaj naučil. Te živalice se izselijo, če jih je preveč na enem mestu. Na tisoče se jih zvije v klopčič. Klopčič se skotali v reko, ki ga nese naprej, dokler ga je ne naplavi na suho. Tamkaj se mravlje naselijo in pričnejo z deli.

Gumi za žvečenje. Pri Amerikancih je močno v navadi žvečenje gumijske, kakor je pri nas običajno čikanje tobaka. Za pridelavo gumijske za žvečenje rabijo sok mladih gumidreves, ki rastejo glo-

ce. Zgodaj zjutraj sta šli dve skupini rudarjev na delo. Eno skupino je vodil Slovenec Vinko Fink, doma iz Žič, drugo pa nadzornik Ivan Ibničar, doma iz Trbovelj. Ko se je Ibničar prepričal, da v rovu ni treskalnih plinov, so položili 23 min in jih nato zažgali. Že po prvi eksploziji pa je udaril v rov metan in nastala je silna eksplozija, ki je rudarje v zaklonih vrgla na tla. Rudarja Milana Milića so takoj objeli plameni in je zgorel pri živem telesu. Rudarja Milana Milića je s tako silo tresčilo v zid, da je obležal mrtev, rudar Stojan Stojanović pa je dobil tako hude poškodbe, da bo najbrže umrl. Oba slovenska rudarja sta dobila težje poškodbe, vendar pa niso nevarne in zdravniki upajo, da bosta kmalu okrevala.

Eden največjih izumov jugoslovanskega učenjaka v Ameriki. Že dolgo let deluje v Ameriki, in sicer v Njujorku na visoki šoli jugoslovanski rojak, učenjak in svetovno priznani izumitelj Nikola Tesla. Najnovejša poročila iz Njujorka oznanjajo svetu, da je uspel Tesli izum aparata, ki zamore razširjati na velike daljave smrtno žarke. Gre za posebno vrsto radio-valov, ki lahko uničijo v eni sekundi na daljavo 90 km vsa živa bitja. S pomočjo smrtnih žarkov je mogoče v eni sekundi uničiti 100.000 vojakov. Proti Teslovi iznajdbi je izključena vsaka obramba. Smrtonosni valovi so nevidni ter neslišni in jih je lahko razposlati obenem na vse strani. Nikola Tesla je izjavil, da ne bo dal svojega izuma na razpolago v vojne svrhe. Poklonil ga bo Društvu narodov pod pogojem, da ne bo služil vojni, ampak znanstvenosti.

Vozne olajšave za novoporočence. Prometni minister je izdal pravilnik o znižani voznici ceni za novoporočence. Mesec dni po poroki imajo pravico do polovične voznine pri ženitovanjskem potovanju. Potovanje se mora izvršiti najkasneje mesec dni po poroki. Za doseg te ugodnosti se mora predložiti

poročni list ali pa potrdilo pristojne policijske oblasti.

Dr. med. univ. Klara Kukovec, Krekova 18, zopet redno ordinira od 9. do 11. in od 14. do 16. ure. 709

»REVIGAL«, novo jugoslovansko zdravilno sredstvo proti kožnim boleznim. Pod tem imenom je Ministrstvo Soc. pol. in Nar. zdr. v Beogradu odobrilo novo zdravilno sredstvo zoper kožne bolezni, katero proizvaja naš znani narodni delavec, gospod lekarnar Branislav Mondini v Slovenski Bistrici. Kakor smo doznali, je »Revigal« popolnoma novo kombinirano zdravilo, s katerim so bili doseženi prvovrstni uspehi. Zdravniki specialisti v tu- in inozemstvu so podali glede tega preparata odlične ocene. V prvi vrsti so se zdravile različne kožne bolezni, kakor ekcemi in lišaji, ki so kljubovali vsem drugim načinom zdravljenja. Tudi izpuščaje, gnojne rane, ozeblino in srbež, se je z »Revigalom« lahko v najkrajšem času ozdravilo. Najzanimivejše pa je brez dvoma zdravljenje razjedljivih lišajev (lupus), ki je doseglo presenetljive uspehe. Z ministersko registracijo »Revigala« ni ugodeno samo nujnemu željam gospodov zdravnikov, temveč je tudi mnogim bolnikom dano preizkušeno zdravilno sredstvo, katero jim omogoča v najkrajšem času ozdraviti najbolj trdovratne kožne bolezni. Pričakovati je torej, da se bo »Revigal« kmalu uporabljal z najboljšimi uspehi v tu- in inozemstvu, v prid tpečega človeštva.

»PUTNIK« priredi romarski izlet v avtokarom v Marjino Celje, in sicer 19. in 26. julija t. l. Vožnja tja in nazaj vstevši avstrijski vizum Din 210.—. Prijave: »Putnik«, Maribor, Aleksandrova c. 35. 704

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmernne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Obžalovanja vredni slučaji.

Opasna tatova in vlomilca pod ključem. Na podlagi tiralice je prišla te dni mariborska policija Antona Tomažiča, 23letnega brezposelnega delavca iz Brebrovnika in 24letnega Matija Damiša iz Ključarovcev pri Ormožu. Damiš je bil kaznovan že 11 krat zaradi vlomov in tatvin. Letos junija je pobegnil iz ormošk. zaporov. Ko je bil na prostem, je pričel z vlomi in tatvinami! Posestniku Martinu Divjaku na Ružičkem vrhu je odnesel obleke za 1500 Din. Nekoliko dni pozneje je odvezl z

roparskim napadom neki ženski precej denarja. Pri Sv. Tomažu je izmaknil nekemu posestniku tri žepne ure. V Ptujju je sklenil pobratimijo s Tomažičem, s katerim sta vlomila pri viničarju Ivanu Hojniku na Kukavi in sta zginila s harmoniko v vrednosti 2.200 Din. Pri Mali Nedelji sta izvršila vlom pri posestniku Antonu Kralju, katerega sta izmaknila 1.300 Din denarja, 2 samokresa ter razno perilo. Plen sta si lopova med seboj bratsko delila in popivala zanj po Mariboru. Ko sta bila suha na žepu, sta se odpravila preko meje v Avstrijo, kjer sta zagrešila pri raznih posestnikih vse polno manjših vlomov in sta se odpravila s plenom v Maribor, kjer sta skušala ukradeno vnovčiti, a ju je zadela zaslužena usoda aretacije. Pri zaslišanju sta po daljšem oklevanju priznala zločine in bo imelo z njima sedaj posel okrožno sodišče.

Žrtev požiga je postal v Podgorju pri Velenju dom zakoncev Sedovnik. V odsotnosti gospodarja in gospodinje, ki sta se mudila na Topolščici, sta zgorela vsled podtaknjene ognja hiša in skedenj. Rešili so govejo živino, zgorele so svinje, seno, poljsko orodje, obleka ter hišna oprema. Škodo cenijo na 170.000 Din, zavarovalnina je neznatna.

Tatvina pletenin. V Petrovčah je bilo na večer ukradenih iz avtomobila trgovskemu potniku Antonu Dorniku iz Celja pletenin za 2000 Din.

Tatvine kcles po Celju in okolici so že dalje časa takorekoč na dnevnem redu.

Obsojen požigalec. Ljubljansko sodišče je obravnavalo 11. julija naslednji slučaj požiga: Ludvik Šimenc, posestnikov sin iz Viševka pri Šenčurju na Gorenjskem, je bil obtožen, da je letos 14. junija v Adergasu pri Kranju zažgal slamnato streho nad hlevom svoje hiše, katero je zamenjal lani z Janezom Zarnikom. Pogorela je hiša z gospodarskim poslopjem in je znašala cenjena škoda 40.000 Din. Prejšnjemu

boko po pragozdovih Južne Amerike in odkoder ga prinašajo Indijanci. Če se je gumičev sok strdil, ga rafinirajo ali prečistijo, dodenejo mu paprina ter poprove mince in ga še prevlečejo s sladkorno skorjo.

Najstarejši aktivni ga silec Jugoslavije je član zagrebških gasilcev 97-letni Ivan Pribora iz Zagreba. Pri gasilcih je od leta 1869 naprej.

Največ prebivalcev od vseh pokrajin na svetu ima Kitajska, namreč 414 milijonov. Za Kitajsko pride Indija s 352 milijoni, potem Rusija 167 milijonov in Združene ameriške države 123 milijonov.

Navjisti dimnik celega sveta je zgrajen

Do glavnega svetišča z velikanskimi dvorišči je vodilo 114 stopnic. Na vrhu je bila ploščad in na tej darilni kamni, na katerih so udirali s kamentimi noži človeškim žrtvam prsno votlino. Iztrgali so še utripajoče srce in so ga darovali bogovom. Žrtvi odrezane noge in roke so pojedli pri slovesni večerji, ostalo so vrgli živalim.

V majhnem stolpu sta bila dva bogova. Vojni bog je bleščal od zlata in dragih kamnov. Pred njim so bile kamenite posode, v katerih so se še kadila srca pravkar žrtvovanih. Stene so bile ometane s strnjeno krvjo.

Španci so zgradili v biyanje jim odkazani palači majhno kapelico. Pri iskanju primerne prostora so zadeli na zazidana in sveže prebeljena vrata. Ko so zid predrli, so videli, da imajo pred seboj vhod v zakladnico. Bilo je v njej toliko bogastva, o kakršnem do tedaj niti sanjal ni nobeden Evropejec. Španci so seveda molčali o najdbi in so udrtno zopet skrbno zazidali.

Kmalu za tem so Španci Montezumo zvičajno ujeli. Kralj je zapovedal v ujetništvu vsem pokrajinam, naj p

Sam je podaril Špancem vse zaklade, ki so bili v zakladnici, katero je odkrilo, kakor že omenjeno, Cortesovo spremstvo. Petina bogastva iz zakladnice je šla v blagajno španskega cesarja Karla V., petino je dobil Cortes, ostalo častniki in vojaki.

Cortes se je moral nenadoma umakniti vsled upora domačinov iz prestolice. V objemu noči pred umikom je dal znositi vse zaklade v veliko dvorano. Ukazal je spraviti petino, namenjeno cesarju, na konje in prepustil svojim vojakom, da si je lahko vzel od ostalega zlata vsak, kolikor je hotel. Vojaki so pobrali mnogo, pretežno so pustili, ker niso mogli vsega nositi.

Pri drugem Cortesovem prodiranju proti Montezumovi prestolici je Špancem leta 1521 po hudem boju uspela osvojitvev. Z zavzetjem glavnega mesta je postala mehikanska država španska kolonija, katero so začeli Španci izkoriščati, hlepeč po vedno novih in novih zlatih zakladih.

Iz povedanega in zgodovinsko dokazanega se da sklepati, kako neizmerno bogata je bila Mehika ob prihodu Špancev na suhem zlatu in drugih dragocenostih. Mnogo, mnogo bogastva

lastniku Zarniku je zgorelo pohištvo, žito, krma in razno orodje v skupnem znesku 20.000 Din. Obtoženi je povišal zavarovalnino prevzete hiše od prejšnjih 15.000 Din na 70.000 Din. Sum požiga je padel na Šimenca, ki je bil obsojen na 10 mesecev strogega zapora in 3000 Din denarne kazni ali 30 dni nadaljnega zapora.

Po desetih mesecih najden obešenec. Pri trebljenju šume so zadeli delavci 12. julija v gozdu Štrukljevcu pri Garčarevcu med Planino in Logatcem na močno razpadlo truplo. Po natančnejšem ogledu se je dalo dognati, da gre za obešenca. Truplo je ležalo v grmovju, ločeno od glave. Nesrečnik se je obesil. Vsled razpačanja je odpadlo truplo od glave in vse skupaj se je skotalilo v grmovje. Po listinah so ugotovili, da je nesrečnež lani septembra neznankam zginuli Anton Požnel iz Garčarevca, bivši orožnik.

*

Razno iz Prekmurja.

UREDNIŠTVU »NOVIN«.

V svojem cenjenemu listu z dne 15. jul. št. 28 ste objavili članek pod naslovom: »Najboljši katoliški list — prekmurški papa« in ste v tem članku napadli »Slovenski gospodar« in naše prekmurske dopisnike. Konstatiramo, da izhaja »Slov. gospodar« že 68 let, pa da je to prvi slučaj, da ga neosnovano in javno napada drug katoliški list. Povdarjamo, da smo toliko katoliško zavedni in disciplinirani, da tudi na tako izzivanje ne bomo odgovarjali in se spustili v kako javno debato, ki bi bila le v sramoto našim vrstam in v veselje nasprotnikom kat. tiska. Zato na ta članek kot tudi na vse »dale« ne bomo dajali v listu nobenih drugih izjav in odgovorov, kar naj upoštevajo tudi naši številni prijatelji in naročniki iz Prekmurja. Mi želimo »Novinam«, da bi kot katoliški list veliko dobrega storile med Prek-

murci, katerim ra smo hvaležni, ako želijo imeti tudi »Slovenskega gospodarja«, ki je že marsikaj preostal zaradi tega, ker je katoliški in narodni tečajnik slovenskega kmeta. To ve tudi naše kmetstvo ljudstvo in zato je zvesto svojemu glasilu »Slovenskemu gospodarju«, da te zvestobe ne bo nihče omajal! Smatramo zato, da ima katoliški tisk in ljudje iz katoliške fronte dandanes gotovo važnejše delo kot napadati lastne vrste, zato tudi mi končamo svoje pojasnilo, ki ga blagovolite vzeti na znanje.

Uredništvo »Slov. gospodarja«.

*

Žetev je končana. Rži smo našli zelo malo, pšenice malo več. Dolga zima je uničila dosti žita. Spomladi je pritisnila suša in žito je tudi v rasti zaostalo. Rodno sicer ni preslabo, pa kaj ko je tako malo »križev«. Križ (22 snopov) rži da letos povprečno 35—40 kg, pšenice pa 25—40, kakor je pač snopje. V najboljših letih da križ pšenice 50 kg. Marsikateri kmetovalec je dobil komaj toliko rži, da bo v jesen zasejal. V mnogih družinah bo kruha primanjkovalo. Naš up so jesenski pridelki, ki kažejo izvrstno. Koruza je v nekaterih krajih že visoka nad 2 metra. Lepo obeta tudi krompir,

proso i. dr. Le daj Bog, da ne bi bilo takih vremenskih nezdod. — Sena je bilo zelo malo, otave bo več, če bo še kaj dežja. Letošnje slame je malo, pa je še dosti lanske, ko je bilo slame izredno veliko.

S trebuhom za kruhom še vedno odhajajo naši delavci v Francijo. Pa je postala Francija pri nas že neka bolezen. Res je, naš narod je zelo siromašen in veseli nas, da dobijo naši ljudje delo v Franciji, vendar pa odhaja v Francijo tudi veliko takih, ki imajo doma dovolj dela in jela. Skoraj vsakemu je tujina v škodo, zato ne silite od doma, če vas ne žene potreba.

Črensovc. V nedeljo 8. julija je uprizorila v »Našem domu« gasilska četa iz Gornje Bistrice Finžgarjevo dramo »Razvaline življenja«. Vsi igralci so vloge splošno dobro podali. Igro je režisirala gđ. Roza Smodišova. Za trud in požrtvovalnost režiserki in igralcem vse priznaje. Vsled silne vročine je bil obisk slab. Igro so ponovili 15. julija na Bistrici.

Črensovc. V naši tiri je dobil pretekli teden »Slovenski gospodar« 10 novih naročnikov in seveda tudi plačnikov. Naročniki se še vedno oglašajo. Vsem agitatorjem iskrena hvala!

Huda nesreča. Po nesreči jo iztaknil oko v Segovcih pri Murski Soboti 3letni sinko posestnice Genovefe Herman 3letni sosedovi hčerki Rozi Prisnj.

Ne zamudimo časa!

(Piše kmečki fant A. St. izpod Boča.)

Povzpel sem se na vrh Boča, ki dosega z razglednim stolpom višino 1000 m. Nudil se mi je krasen razgled po naši lepi slovenski Štajerski. Ali je lepota — mislim na notranjo lepoto — ljudi v skladu z lepoto naše domovine? V mislih so mi predvsem tišči, ki so v cvetju življenja, mladeniči in dekleta. Zunanja lepota je minljiva, notranja je trajna. Ni lepote v duši, ka-

tere ne ožarja vera. In vprav ta žar je začel zadnji čas bledeti in temneti v duši naše mladine. To je posledica vplivanja raznih činiteljev na našo podeželsko mladino. Približujejo se ji izobraženci in polizobraženci in tudi neizobraženci — nekateri po dolžnosti, drugi, ker so za to plačani — ter jo vabijo v svoje vrste. V teh vrstah vera nima več nobene besede. Saj pa tudi ni moderna, kakor besedičijo ti napolizobraženi ali celotno neizobraženi naprednjakarji, moderna je samo veda in znanost.

Kakor da bi vera nasprotovala znanosti! Ali vedo ti krivi preroki kaj o slavnem Francozu Ludviku Pasteurju, ki je bil eden največjih učenjakov moderne časa? Pasteur je v primeri

so zlataželjni španski pustolovci spravili preko morja v Španijo. Glavne in največje dragocenosti so pred popolnim podjarmljenjem ter zaslužnjenjem poskrili bogznaj kam azteški glavarji. Za temi skritimi zakladi so stikali skozi stoletja razni morski roparji in drugi tolovaji. Mnogo najdb se je posrečilo banditom, a jim niso prinesle zaželenega blagoslova in blagostanja. Izkopane dragocenosti in zlato so sicer naložili na ladje, na katerih so križarili po morju v neprestanem strahu pred roko pravice. Vsled bojazni zajetja je poskrilo mnogo morskih tolovajev stare zaklade po samotnih ter do danes neobljudenih manjših otokih, katerih je vse polno po zapadnem Mehikanskem morju. O teh zakladih, katere so zakopali morski roparji, ki so pa bili prvotna last starih mehikanskih Aztekov, so neprestano krožile pisane beležke in ustna izročila, kje da so in kako bi jih bilo mogoče odkriti. Bogznaj koliko družb in posameznikov je bilo že ob življenje pri stikanju za zakopanim bogastvom po mehikanskih vodah.

Še le po vojni so si stavili nalogo resni ljudje in cele družbe, da zberejo zgodovino ter ljud-

sko povest o zakladih starih Aztekov in jih spravijo na svetlo s pomočjo strokovno dobro opremljenih ekspedicij.

Kratko očrtano je proučeval naš Dolgi Joža, predno so zbrali ter pripravili ekspedicijo, ki bi naj odkrila v Mehikanskem morju na samotnem otoku od morskih roparjev skriti azteški — zlati zaklad.

Za prevoz opreme je bila določena jahta (lažja ladja) »George (Jurij) Washington«. Poleg kapitana, dveh krmilarjev ter zadostnega števila mornarjev sta bila poleg Dolgega Jožeta na jahti družabnika zakladedvigalne družbe brata John ter Jack Stackleton, zdravnik, naravoslovec John Silvers ter starinoslovec Pedro Arch. Ladja je bila dobro preskrbljena z vsem mogočim.

Dalje sledi.

pri Great Falls v severnoameriški državi Montana. Dimnik je visok 155 m in je last bakrarne.

Amerikanec Artur Fishback je iskal 35 let po čeli Ameriki svojega očeta, ki je zginil od doma, ko je bil sin majhen otrok. Slednjič ga je le odkril. Toliko let iskani je stanoval 100 m proč od ceste, kjer je posedal v Ivbitu v severnoameriški državi Illinois svojo hišo. Oba moža sta se že dalje časa poznala, vendar nista znala, da je eden oče in drugi pa sin.

Na 1000 žensk pride le ena, ki ne razloči barv, pri moških dobimo od 30 oseb eno za barve slepo.

Širite »Slov. gospodarja«!

s temi ljudmi svetlo solnce napram slabi oljnati leščerbi. Mnogokrat v taki glavi ni niti toliko luči, ko v slabo berleči leščerbi. In vendar je bil slavní znanstvenik Pasteur globoko veren mož, ki je izjavil, da ima vero preprosteга kmeta; če bi še dalje študiral, pa bi prišel do vere preproste kmetice. In ti ljudje s temo v glavi si drznejo trditi, da vera ni moderna, ker nasprotuje znanosti! Od takih ljudi si daje mladina žalibog temniť pamet. H govorjeni besedi še pride tiskana beseda iz brezvernih, protivernih, nevernih ali versko brezbriznih časnikov. Tako ničuda, da zapada mladina vedno bolj duhovnemu mrtvilu, ki preti postati jako usodno, ako se mu ne stori pravočasno konec.

In baje nepotrebna je vera! Kako pa hočeta rešiti socialno in gospodarsko krizo? Mar je to prav, da imajo nekateri toliko žita, da ga uničujejo, ker ne dosežejo povoljne cene, drugi pa stradajo? Eni imajo toliko denarja, da jim je v napotje, drugi pa ga nimajo za sol. Nedavni dogodki v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku so nam nudili nazorno sliko modernega kapitalizma in njegovih šadov. Take razmere se dajo popraviti samo na osnovi načel o pravičnosti in ljubezni do bližnjega. Kadar bosta ti dve načeli obvladali socialno in gospodarsko življenje, bo boljše, prej ne. Za izvajanje teh načel pa se svobodomiselni kapitalizem in brezbožni socializem vprav tako malo brigata ko mačka za muziko.

Ko to premišljujem, vedno bolj uvidevam, kako prav ima »Slovenski gos-

podar«, ko je napisal članek o razširjajoči si verski brezbriznosti in mlačnosti. V zadnji številki je dopisnik izpod Pohorja opozoril na nevarnost, ki preti naši mladini in celemu narodu vsled tega žalostnega pojava. Nevarnost je tukaj, ne zapirajmo pred njo oči! Uloga ptiča noja, ki ob bližajoči se nevarnosti potisne glavo v pesek, je slaba uloga. Nevarnosti je treba pogledati v oči! Slabe vplive je treba od mladine odstraniti ali vsaj zmanjšati, kolikor mogoče. Zbirajmo mladino v krščanskih organizacijah! Dajmo ji katoliško in narodno izobrazbo! Ne zamudimo časa!

*

Fantje! Nov čas vstaja. Nova velika doba kliče žilavih oblikovavcev bodočnosti. Ne stojte brez zanimanja ob strani! Kdo hoče biti pripravljen, da bo sejal novo seme v nove razore življenja, ki bo iz njih klila stoterna sreča za vsakega posameznega in za občestvo, ki v njem živi. Fantje! Sterite stare suženjske okove zastarelih fantovskih navad! Izidite iz zatohlega ozračja, ki vas v njem uklepa neznačajni strah pred ljudmi! Fantje, pridite pod vihrajoči prapor vašega edinega pravega voditelja Kristusa! Izkopljite pozabljene, a neusahljive vrelce življenja, ki so iz njih pili mučenci prvega krščanstva! V svetem letu Gospodovega odrešenja se je tudi za fante preuredil Dom duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Oskrbovalnina za ves čas znaša 75 Din. Prvi tridnevni tečaj se začne v četrtek 6. sept. ob 6. zvečer. Pišite na naslov: Dom duh. vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem. Prijavi priložite znamko za odgovor.

*

like množice prijateljev, znancev in sorodnikov smo jo spremljali k zadnjemu počitku ter jo položili v grob zraven njenih dragih. Domači pevci so ji na domu pod vodstvom g. župnika zapeli »Nad zvezdami«, ter ob odprtem grobu še dve žalostinki. Vsem prizadetim, posebno žalujočemu možu in edini še živeči hčerki naše iskreno sožalje! Vsem, ki so jo spremljali na zadnji poti, najlepša zahvala. Na sedmimi se je nabralo za novo mar. bogoslovje 100 Din. Vsem darovalcem Bog povrni!

Breg pri Polzeli. Naša mala vas je v nedeljo 1. julija obhajala lepo in pomembno slovesnost. Blagoslovila se je nova kapelica na čast Kristusu Kralju. V njej je oljnata slika Kristusa Kralja in prenovljen kip sv. Marjete iz starega oltarja župne cerkve. Kapelica je pozidana trikotno v novem modernem slogu na trikotnem zemljišču med tremi cestami sredi vasi. Res lepa in posrečena zamisel kakor tudi izvedba načrta, ki svetu ponosno kaže, da verska zavest in gorečnost naših vaščanov še ni izumrla. Skupno vzajemno delo vseh vaščanov je rodilo nepričakovano uspeh. S prostovoljnimi delom in prostovoljnimi prispevki so ustvarili delo, ki bo poznim rodovom razodevalo živo vero in ljubezen do Boga. Kapelica z vsem plačanim delom bi

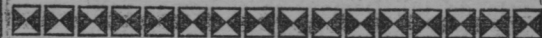
Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staro preizkušeni »**Franz Josefov» grenčici!** Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »**Franz Josefov» voda** izborna učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »**Franz Josefov» voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti t dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige t dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

stala čez deset tisoč dinarjev, a se je z mnogim brezplačnim delom in vožnjo zmanjšala na polovico. Tudi tej vsoti je še manjkala precejšen znesek, katerega je pa pokrila blaga oseba brez vprašanja, kdaj bo prejela plačilo. Kapelica je do vrh križa visoka skoro 6 m, široka pa na vsako stran čez 3 m. Ima 6 oken z barvanim steklom. Kot posebnost je to, da je brez prave strehe, samo nekoliko dvignjena betonska plošča in kot podaljšek zidu je na strehi okrog in okrog ograja. Na sprednji strani stoji na 10 stebrih zgornji del stopničastega pročelja z božjim očesom, ki se končuje v trikotu, na katerem stoji križ. Na vseh treh oglih so peterokotni stebri iz betona, ki nosijo strešno ploščo in potem nad njo prehajajo v obliko plamena sveče. Tudi mrežasta vrata so vilita iz cementa, ki se celotni stavbi bolj prilagajajo kot vsaka druga. Okrog kapelice je še posebna ograja iz betona kot vrt za cvetlice. Mnogi z zanimanjem ogledujejo to kapelico in se pohvalno izražajo o njej, celo tujci, ki se vozijo tod mimo, jo prav dobro ocenjujejo. Kapelica je povečini delo domačih mojstrov. Zidarska dela je izvršil g. Franc Prešiček, mizarstva g. Jože Horjak, slikarska g. Herman Vašel in kiparska g. Cesar iz Mozirja. Mnogo zaslug ima pri tej kapelici družina Malisova, ki je prva izrazila željo za graditev in je tudi nabirala prispevke, največ pa družina Paderjeva, ki je največ žrtvovala v denarju in z delom ter končno še plačala ves manjkajoči znesek. Najimajo zavest, da je vse naloženo pri Bogu, ki je gotov in dober plačnik. Cela vas pa naj bo ponosna na svoje delo, ki naj bo kot prošnja Kristusu Kralju za blagoslov in srečo cele vasi.

Sladka gora. Jubilejno romanje otrok na Sladko goro je izpadlo v splošno zadovoljnost 9. t. m., na obletnico lanskega romanja k svetiščem Slomškove mladosti na Ponikvi. Kdor je videl letošnji otroški sejem, kakor so nekateri rekli, se ni mogel načuditi disciplini 1200glave množice, ki je privrela iz treh dekanih k Materi božji, ki že toliko stoletij vabi k sebi slovenski rod. Takega obiska še idilična Sladka gora ni imela. Kamorkoli si prišel, si naletel na gruče zadovoljnih romarjev, ki so piskali, peli, jedli in pili, da je bilo veselje. Vmes so hodile skrbne mamice, redki očetje, uslužne sestre in požrtvovalni kateheti. Trikrat se je napolnila okusno okrašena božjepotna cerkev. Neugnani malčki so neustrašeno prihajali na za župniščem postavljen oder ter pravili malim in velikim poslušalcem, kaj čutijo njih nežna, doyzetna srca, ki se vzgajajo v Marijinih vrtcih. Posamezne župnije so tekmovalle v deklamacijah, prizorčkih, rajanju in petju. Samo en odgovor je ostal zbor dolžen: kako se zove ta junaka, ki stražita milostno podobo v glavnem oltarju? Zunanje in notranje slavje je z opoldanskim presledkom trajalo

Sv. Jurij v Slov. gor. Silna gosp. kriza, kakor tudi drugod, nas vedno bolj zajema. Živinske cene padajo, denarni promet čedalje bolj počiva. Pa tudi drugi gospodarski proizvodi nimajo one prometne cene napram temu, kar posestnik mora kupovati. Veliko še je onih posestnikov, ki lanskega davka niso zmogli, a že se bliža prvi davčni obrok zemljarine tekočega leta. Nekoliko si bodo že opomogli oni srečni, ki imajo kaj jabolka, če bodo cene primerne. A koliko je posestnikov, ki imajo prazne sadovnjake, še pihače za svoje potrebe bo primanjkovalo. Vinogradi, kedo jih ima, še sicer kažejo nekaj pridelka, a vse to je še v božjih rokah. Na vse to pač posestnik s strahom gleda v bodočnost, kje bo vzel za davke, če pa je še povrh zadolžen, kar je pač pri mnogih slučaj, kako plačevati obresti in kriti druge domače potrebe. Izgledi za prihodnost so torej slabi. — V nedeljo popoldne, 8. t. m., smo pokopali ugledno posestnico Fanedi Alojzijo iz Varde, v starosti 65 let. Bila je zelo skrbna gospodinja, dobra in pobožna žena, ter ljubeča mati. Posebno je bila darežljiva do revežev. Saj nobeden ni šel od hiše neobdarovan. Po nepozabni zgubi svoje hčerke Antonije v letu 1929 in ljubljene edinega sina Franca, ki ga je vzela kakor sestro, neizprosna jetika, šele 10. febr. tega leta, se je tudi nje lotila neozdravljiva bolezen, jeterni rak ter jo je rešila po trimesečnem mukopolnem trpljenju neizprosna smrt. V spremstvu dveh g. duh. dom. župnika in p. Ludvika od Sv. Trojice ter re-

od 9. do 16. ure. Ne vem, koga bi pohvalil, ali aranžerje, ali pevce iz Št. Vida iz Poljčan, ali 56 junakov, ki so priromali 4 ure daleč iz Laporja z g. dekanom na čelu, ali agilnega g. Rančigaja s korajžnim živzavom 180 po številu, ali častitljivo postavo g. svetnika iz Studenic, okoli katerega se je zgrinjalo 100 otrok kakor piščeta okrog koklje, ali gostoljubnega domačega g. župnika, ali vse skupaj? Najpravičnejše bo reči vsem: Bog povrne ter na svidenje drugo leto!

Cvetkovci. V jutro dne 13. julija je izbruhnil požar pri posestnici Majcen Lizi v Cvetkovcih. Ker je bilo celo poslopje leseno, je pogorelo do tal. Domači so si komaj rešili življenje. V zadnjem trenutku so rešili konje in krave, zgorele so pa vse svinje in perutnina, vsi poljski pridelki, katere so na večer spravili pod streho, vso pohištvo, vsa obleka, tako, da je sedaj uboga družina brez strehe in obleke. Škoda znaša nad 94.000 Din in je krita delno z zavarovalnino. Iz omenjenega gorečega objekta je z bliskovito naglico objel plamen gospodarsko poslopje sosedu Kralja Ivana, kateremu so rešili vso živino in orodje, ki je bilo pod streho. Škoda znaša 11.000 Din in je zavarovano za malenkostno vsoto. Vzrok požara je dosedaj še neznani. Vrlim domačim in sosednjim gasilcem gre zahvala, sicer bi zgorelo radi vetra morda pol vasi. — Istega dne proči večeru je privihrala burja in strela je udarila v drevo tik poslopja Rakuša Ivana, par korakov je manjkalo in bili bi takoj v plamenih tri posestniki. Ljudstvo je preplašeno in s strahom lega k počitku. Vseh nesreč reši nas o Gospod!

Poljčanci. Oglasimo se tudi mi izpod ponosnega Boča. Naše gorovje odmeva od radostnih glasov veselih izletnikov, koji posečajo Boč od blizu in daleč. Prihajajo peš, s kolesi in vlaki, da se naučijo čistega gorskega zraka. Mladina se rada zabava v prosti naravi, a tudi starejši so veseli z njo. Od postaje do Miklavža imaš uro hoda. Tu se lahko okrepčaš pri gozdni restavraciji. Oglej si tudi malo cerkvico sv. Miklavža in takozvano snežno jamo, v kateri je tudi poleti sneg. Po oddihu se podaš naprej. Po enournem hodu si pa že pri stolpu. Ko se oddahneš, pa le gor da si ogledaš božji svet. Z 20 m visokega stolpa se vidi daleč naokoli. — Naše apostolstvo mož in fantov lepo napreduje in se množi. Vsako prvo nedeljo v mesecu stopa ta neustrašena četa k božji mizi, da dobi nove moči in poguma za življenje. Ti krepki možje, častitljivi starčki in ponosni fantje se ne bojijo ljudi, češ, kaj bodo rekli —, ne, ampak korakajo vedno navzgor! — Marijina družba deklet se lepo razvija pod skrbnim vodstvom voditelja. Vsako prvo soboto v mesecu ima sv. mašo s skupnim sv. obhajilom. Drugo nedeljo pa reden nauk. Družba je priredila dne 29. aprila jako lepo igro — Marija z Magdale. Igralke so rešile svoje vloge prav dobro. Vsa čast jim. Ker je bilo za to gro veliko zanimanja, so jo ponovile. G. kaplan je upeljal ljudsko patje. Sedaj se šele vadimo, a sčasoma bo že šlo, potrpljenja je treba. Vse- limo se že, kadar bomo prvič nastopili pri sv. maši. Pri prvi vaji je bilo bolj malo ljudi, pri drugi že več in vedno več. Od začetka so prišli nekateri le iz radovednosti, a se jim je dopadlo ter so pristopili s svojim glasom. Če bo šlo tako naprej, bo to nekaj veličastnega, če poje vsa cerkev res kot angelsko petje. Saj tudi z lepim petjem slavimo neskončno dobrega Boga in njegovo presveto Mater. Božjo pot smo napravili, in sicer k Mariji pomagaj na Brezje. Nekaj se nas je zbralo, da poromamo k naši božji Materi in prosimo milosti in bla-

Razveseljiv pojav.

Naši čitatelji so opazili, da od časa do časa objavljamo javne zahvale zavarovanju »Karitas« za poštene izplačane zavarovalnine. Te zahvale so najzgovornejši dokaz, koliko dobrega prihaja našemu ljudstvu od te vrste zavarovanj.

Dočim pa je dopslej zavarovanje »Karitas« obsegalo le zavarovanje za primer smrti, lahko danes sporočimo razveseljivo novico, da je uvedla »Karitas« tudi zavarovanje za doto in za starostno preskrbo.

Koliko naših dobrih staršev trpi ob misli, da ne bodo mogli svojim otrokom oskrbeti niti skromne dote. Karitas« omogoča staršem, da z nizkimi mesečnimi prispevki zbirajo za dan, ko bo otrok poleg njihovega blagoslova potreben tudi njihove denarne podpore.

In dalje: Ogromna večina našega ljudstva nima za stara leta prav nobene gotovosti za primeren prevžitek. Ncvo zavarovanje »Karitas« nudi tu najuspešnejšo odpomoč. Kdor ne bo biti na stara leta odvisen od milosti morda malo hvaležnih otrok ali pa celo pasti v breme občini, naj takoj pristopi h »Karitas«.

Toplo priporočamo našim čitateljem, da se resno zanimajo za ta zavarovanja, o katerih bomo ob priliki še več spregovorili. Za sedaj pa nujno svetujemo, da stopite v stik s potniki in poverjeniki »Karitas« in Vzajemne zavarovalnice, ki vas bodo o vsem podrobno poučili.

711

goslova. Potrebni smo tolažbe v teh težkih časih. Drugega julija smo se odpeljali iz Poljčan. Z nami je bil naš dobri g. kaplan s svojo materjo. Vreme je bilo ugodno, zato se je povečalo naše veselje. Prišedši na Brezje, smo se podali v cerkev! Tukaj je bila velika množica ljudstva, ki se je zgrinjala pred Marijin oltar. Tudi mi poklekemo pred Njo in Ji predložimo naše prošnje in želje. Zvečer je bil krasen prizor. Vse je bilo v številnih lučkah, da človeka gane do solz. Ogledali smo si Bled in jezero. Z nami je prišla pridna deklica Jelica Gomilšek s svojimi starši, da tukaj prejme prvo sv. obhajilo. Ko se je namreč v Poljčanah vršilo prvo sv. obhajilo, je bila revica bolana in ji ni bilo to mogoče. Starši so se odločili, da poromajo z njo k Mariji pomagaj. No in tukaj je prejela prvo sv. obhajilo iz rok kateheta. Ločiti smo se morali od tega milosti polnega kraja in klicali smo Marija pomagaj nam Ti!

Šmartno pri Slovenjgradcu. Prejšnji teden smo imeli pri nas dve požarni nesreči. V sredo, dne 11. t. m. je začelo goreti okrog 9. ure v Legnu pri Kolarju, p. d. Koprivnikarju. Gospodinja je pekla kruh in ravno ga je nameravala devati v peč. Kar priteče gospodar, ki je v bližini delal, domov z obupnim klicem: »Pri nas gori!« Pritekli so tudi bližnji sosedji ter pričeli reševati stvari. Prihitela je kmalu legenska požarna bramba, ki je delala s polno paro, ali mnogo se ni dalo napraviti, ker je bil vroč, miren dopoldan in vse suho. Posestniku Kolarju sta popolnoma zgoreli hiša, ki je bila lesena in gospodarsko poslopje, v zgornjem delu polno sena. Potreba pomoči je velika, ker družini s štirimi malimi otroci je zgorelo skoraj vse, zavarovalnina je pa nizka, samo 10.000 Din. Zato prosimo dobra srca iz šmartinske in tudi iz drugih sosednjih občin, da pomagajo nesrečni družini. — Tudi nam ni prizaneslo neurje zadnjih dni. V petek popoldne so se pripodili temni oblaki od Prevalj sem. Med hudim dežem je udarila strela

v Šmartnu v gospodarsko poslopje posestnika Vaukana. Začelo je z naglico goreti. Ljudje so reševali in gasili. Prihiteli so tudi požarne brambe šmartinska, legenska, slovenjgraška, iz Turiške in Tomaške vasi. Te so preprečile, da se ni ogenj razširil na sosedne hiše in gospodarska poslopja. Tudi posestnik Vaukan trpi veliko gospodarsko škodo, posebno še, ker je lansko leto vsoto zavarovalnine znižal, čemur so pa vzrok današnje težke gospodarske razmere.

Pameče pri Slovenjgradcu. Dne 25. t. m. obhaja naš farni patron svoj god. God sv. Jakoba pa obhajamo vsako leto na prijaznem in razglednem hribčku sv. Ane, pameške podružnice. Na Jakobovo bodo tu že od 7. ure jutraj sv. maše, ob 10. pa bo slovesna sv. maša s procesijo. Ta dan bo tu do 7. sv. maš. Slavnostni pridigar pa bo nadvse priljubljeni mestni župnik slovenjgraški č. g. Soklič Jakob. Celo slovesnost bo povečala priznana godba 12 mož, vmes bodo pa pokali topiči. Da pa bo sv. Jakob še slovesneje proslavljen ter da bo ta dan ja vse na prijaznem hribu sv. Ane, bo tu še ogromen srečolov pameških gasilcev v korist društvenega doma.

Št. Vid pri Planini. Dne 8. julija je bila pri nas blagoslovitev nove zastave Marijine družbe. Sinovi in hčere Marijine! Naj bo prapor Brezmadežne vedno izraz vaše trdna in žive vere, vaše ljubezni in otroškega zaupanja ter vdanosti do mile Nebeške matere. Prapor naj vas spominja in opominja, da se ne bojite in ne sramujete nikdar, tudi na zunaj odločno pokazati svoje vere, svojega verskega prepričanja, ampak da ste pripravljeni, vedno stopati pod zastavo Marijino, pa naj pride kakoli. Bodite vedno zvesti in dobri otroci svoja Nebeške matere. In če bi božja volja bila, da bi se hči ali sin Marijin moral ločiti s tega sveta še v cvetu svojega življenja, zastava Marijine družbe naj ga spremlja na njegovi zadnji poti, naj se sklone nad grob v nemi, zadnji pozdrav otroku Marijinemu, ki mu je bilo v življenju geslo: »Po Mariji k Jezusu!« V nedeljo 22. julija bo vesel in radosti poln dan. Takrat bo pristopil pred oltar Najvišjega, da Mu prvič daruje najsvetejšo daritev, novomašnik, salezijanec Alojzij Luskar. Na predvečer, v soboto 21. julija bodo zaplamteli kresovi po naših gričih in obronkih, v dokaz naše velike radosti in naše prisrčne ljubezni do gospoda primicijanta.

Iz zagrebske tčrbe. V nedeljo, dne 29. julija v Rajhenburg! Večkrat ste že poromali iz štajerskih krajev k Mariji v Bistrico. Pa so menili Hrvatje, da bi bilo treba romanje enkrat tudi vrniti. Zato so se namenili, da poromajo v nedeljo 29. julija v Slovenski Lurd v Rajhenburg. Z jutranjim vlakom se pripelje več stotin Zagrebčanov s pevskim društvom Branimir, da bodo Mariji zapeli v njenem prekrasnem svetišču v Rajhenburgu. Popoldne bodo napravili tudi lep pevski koncert v cerkvi.

Znameniti Kuhar.

Kuhar, ki je užival svetovni sloves, je bil Francoz Anton Careme. Rodil se je l. 1784 kot sin enega najrevnejših delavcev v Parizu. Njegovi starši so životali v takem pomanjkanju, da so morali prepustiti 10letnega fanteka njegovi lastni usodi. Dečko je beračil, pomival posode po gostilnah in se je slednjič povzpelo do slaščičarskega vajenca. V slaščičarni so odkrili fantov

kuharski talent. Kot 18letni mladeč je bil Anton izdelovatelj tort v največji in najbolj znani slaščičarni v Parizu. Leta 1814 je otvoril Careme svojo lastno slaščičarno na Pariški cesti in se je veselil obče priljubljenosti. Ko so osvojile omenjenega leta po Napoleonovem padcu Pariz velesile, je zvedel za kuharskega umetnika Carema ruski car in ga je vzel seboj. Pozneje je bil uslužben na angleškem dvoru, zopet pri ruskem carju ter tudi na Du-

naju pri znani milijonarski rodbini Rotschild. Caremovi kuharski recepti so priznani še danes, le zelo dragi so. Careme je o kuharski umetnosti mnogo pisal in je zapustil na tem polju več prav znamenitih del. Iz tort je znal graditi cele palače, ki so bile za las na zunaj enake resičnim pariškim. Radi tort je študiral stavbarstvo. Vpeljal je še danes običajno uniformo za kuharje. Umrl je stoje, ko je predaval svojim učencem.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 10. julija smo pokopali posestnico še komaj 41 let staro Katico Janežičevo, ki zapušča moža in 6 nepre-skrbljenih otrok. Rajna je bila dobrega srca in je pomagala rada revežem. Prav lepo se zahvaljujemo g. dnuhovnikom, pevcem, sorodnikom in vsem, ki so rajni posodili zadnjo pot. Tebi pa, draga žena, naj ti bo zemlja lahka in na svidenje nad zvezdami! Žalujoči ostali Stefan in otroci.

Listnica uredništva.

Prosimo vas, da poročate vse, kar nam pišete, zelo točno in natančno! Zaradi manj točnih poročil nam potem gotovi ljudje očitajo, da naš list — laže! Pameten človek itak ve, da se lahko koga, tudi list — potegne! Ni pa zato list — lažnjiv. Zadnjič so enemu v Limbušu zvonili, da je že umrl, pa je kmalu hodil okrog hiše. — Ali je tudi to bila laž? Laž je, če kdo vedoma drugače govori ali piše, kakor pa je res, kar nekateri temeljito znajo. Torej le točno, prijatelji!

Vozni red za Brezje.

Danes objavljamo vozni red posebne- ga vlaka iz Maribora in iz Celja. V slu-čaju, da bi se še kaj izpremenilo, bomo obvestili pravočasno.

Vozni red v noči 29. jul.—30. jul. za prvi vlak, ki sprejema romarje na postajah Mari- bor do Sv. Jurija ob juž. žel. in odhaja iz po- staj: Maribor 23.10, Hoče 23.21, Orehova vas-Šlivnica 23.27, Rače-Fram 23.32, Pragersko 23.43, Slov. Bistrica 23.54, Poljčane 0.05, Po- nikva 0.26, Grobelno 0.33, Sv. Jurij ob juž. žel. 0.39; Ljubljana 3.09, Otoče 4.30. — Ta vlak vozi romarje nazaj 31. julija, odhaja iz Otoč ob 9.27 in pride na postaje: Ljubljana 10.45, Sv. Jurij ob juž. žel. 13.16, Grobelno 13.22, Ponikva 13.30, Poljčane 13.51, Slov. Bistrica 14.01, Pragersko 14.10, Rače-Fram 14.21, Orehova vas-Šlivnica 14.26, Hoče 14.32, Maribor 14.43.

Drugi vlak sprejema romarje na postajah Celje do Trbovlje in odhaja ponoči dne 30. julija iz postaj: Celje 0.12, Laško 0.25, Rimske toplice 0.35, Zidani most 0.50, Hrastnik 1.04, Trbovlje 1.22, Ljubljana 2.55, Otoče 4.00. — Ta vlak se vrača dne 31. julija iz Otoč ob 9.08 in privozi na postaje Ljubljana 10.20, Trbovlje 11.39, Hrastnik 11.48, Zidani most 12.01, Rimske toplice 12.17, Laško 12.28, Celje 12.42.

Predvsem opozarjamo, da potom župnih uradov dobavljene legitimacije veljajo le od postaje, kjer vstopite v **posebni vlak**. S stranskih prog do po- staje, kjer vstopite v posebni vlak, ku- pite sami vozne karte za tja in nazaj. Vožnje ne bo mogoče prekiniti, v Ljub- ljani bo mogoče kaj opraviti, kdor bo hotel, v ostalem pa se bo treba voziti tja in nazaj le s posebnim vlakom!

Glejte, da ne pozabite legitimacije doma — to je za vas vozna karta! Brez legitimacije ne sme nihče v vlak, sicer plača dvojno ceno! Ako bi kdo ne mo- gel iti, pa je plačal, mora odjaviti pra- vočasno, vsaj do 26. julija mora odbor imeti odjavo. Za vse prijavljene bo do- volj prostora sedežev, torej vstopajte mirno v vlak in ubogajte reditelje. Upamo, da bo lepo vreme, pripravljeni pa bodimo na vse!

Pripravljalni odbor.

Poslednje vesti.

Novice iz drugih držav.

Zadnjo nedeljo je bilo v Avstriji izvršenih polno atentatov. Na Tirolskem je bil izvršen v Mösernu atentat na župno cerkev, hitler-jevci so porušili zadnjo nedeljo več spomeni- kov po večjih mestih, poškodovanih je bilo tudi precej električnih omrežij.

Splošna stavka je izbruhnila 16. julija v severnoameriškem mestu San Francisco. Splo- šen štrajk grozi tudi po drugih večjih mestih Združenih držav.

Domače novice.

40letnico mašništva bodo slavili 25. julija pri g. dekanu in župniku Karlu Preskerju v Šmartnem ob Paki; Končan Fortunat, župnik pri Sv. Pavlu pri Preboldu; dr. Frančišek Ko- vačič, prelat in vpok. bogoslovni profesor v Mariboru; Alojzij Kokelj, župnik na Vurber- gu; Ernst Trstenjak, vpok. višji vojni kurat; Ivan Gorišek, župnik na Gornji Ponikvi; Karl Presker, župnik in dekan v Šmartnem ob Paki.

Smrtno je ponesrečil 10. t. m. v Mariboru s Hoberlovko Walter Pongratz, 14letni dijak iz Göttinga pri Gradcu. Smrtno ponesrečeni se je mudil v Mariboru na počitnicah.

Zavratno je bil umorjen z motiko iz mašče- vanja Jakob Pernek, lovski čuvaj iz Gruškovja pri Ptuj. Umorjenega so našli na cesti, ki vodi iz gozda v domačo vas.

Vlomljeno je bilo v noči od 13. na 14. t. m. v železno občinsko blagajno v Sevnici. Od občinskega delovodja s strelj. pregnani vlo- milci so odnesli 600 Din. V blagajni so pustili 1.200 Din, na pobegu so zgubili 178 Din.

Hranilne knjižice so ponarejali v Ljubljani: trije tički in jih prodajali. Vlagali so po 50 Din, na 50 Din glasečo knjižico so ponaredili na 19.000 Din in jo prodali za 3000 Din. Goljufija jim je uspela parkrat, a so že pod ključem.

Dopisi in prireditve.

Zveza Maistrovih borcev obvešča člane, da se vrši redni občni zbor dne 5. avgusta t. l. ob 10. uri v mali dvorani (II. nadstr.) Narod- nega doma. Dostop samo z legitimacijo. Pred- logi, ki se bodo stavili, se morajo javiti zvezi 8 dni pred občnim zborom. Ker je takrat »Ma- riborski teden«, za katerega obisk je dovolje- na polovična vožnja po železnici, se člani opo- zarjajo na to ugodnost.

Sv. Trojica v Slov. gor. »Osemdesetletnica.« Prihodnji ponedeljek, dne 23. julija, poteče 80 let, odkar so prišli med nas skrbni dušni pa- stirji, redovniki, duhovni sinovi sv. Frančiška Asiškega. — Letos pa bomo, če tudi bolj skromno, praznovali 80letnico, mesto v pon- deljek 23. julija, že v nedeljo 22. julija.

Gajovci. Prostovoljna gasilska četa Gajovci priredi na šmarjetsko nedeljo, dne 22. julija vrtno veselico na vrtu gostilne Horvat v Go- rišnici s peštrim sporedom: 1. Dve burki v enem dejanju »V brivnici« in »V ječi«, 2. tel- lovadni nastop, skupine orodna telovadba in gasilske vaje s sekiricami, 3. prosta zabava, licitacija, šaljiva pošta in drugo. Vsi prija- telji gasilstva vljudno vabljeni!

Bukovci. Tukajšnja prostovoljna gasilska četa si je stavila nalog, da zgradi tekom pri- hodnje pomladi vodovod za obrambo požarov. Ker pa je to vezano s precejšnjimi stroški, bo treba tudi nabirati denar. V ta namen priredi na Anino nedeljo, dne 22. julija t. l. veliko javno tombolo na vrtu g. Cyetko Ivana v Bukovcih.

MALA OZNANILA

Prodamo 5 lustrov, uporabnih za plin in elek- triko in primernih za cerkve ali manjše dvorane. Interesenti se naj oglasijo v Poso- jilnici, Maribor, Narodni dom. 718

Služkinja, pridna in poštena, z letnim spriče- valom, katera zna tudi kuhati, se sprejme v stalno službo. Naslov Tržaška cesta 47, Maribor. 712

Prodam rodovitno posestvo 28 oralo. Reka p. Hoče. Naslov v upravi. 713

Vrtnarski vajenec kmetskih staršev, 15letni, se sprejme. Vrtnarstvo Jemec, Prešernova 16, Maribor. 714

Prodam travnik ob glavni cesti Borl—Sv. Bar- bara. Feguš, Križovljanska Dubrava, Zavrče. 715

Hiše in dva orala zemlje se prostovoljno po- ceni proda 29. julija popoldne v Leskovcu, Pragersko. Čepin Antonija, Žalec. 717

Jablus, iz katerega naredite izvrsten jabolčnik brez da pridenete naravnega jabolčnika po navodilu gosp. dr. I. Vošnjaka. »Jablus«, Franc Renier, Podčetrtak. 716

Lepo posestvo s kravami in inventarjem na- prodaj. Pobrežje, Vrtna ulica 6. 708

Hranilne knjižice, državne vrednostne papirje itd. kupujemo in prodajamo po najugodnej- ših cenah. Bančno kom. zavod, Maribor. — 3 Din znamk za odgovor. 710

Ptuj in vsa širša okolica

kupuje v trgovini

Tiskarne sv. Cirila

Ptuj, Slovenski trg 7.

Čitateljem v pouk in zabavo.

Z letali nad morske roparje.

Pred kratkem je uspelo angleški pomorski oblasti, ki je nastanjena na Kitajskem, da je zajela delovanje kitajskih morskih tolovajev. Kitajski roparji so odpeljali 4 angleške mornariške častnike ter enega angleškega zavarovalnega agenta v prepričanju, da jih bodo izpustili proti plačilu visoke odkupnine. Zasledovanja roparjev so se lotile angleške oblasti s privoljenjem kitajske osrednje vlade na lastno pest. Na izsleditev so bila odposlana letala, ki so kmalu odkrila tolovajsko gnezdo ob izlivu reke Hoangho. Iz letal so vrgli v bližino skrivališča nekaj bomb, kar je zadostovalo, da so bili odpeljani takoj izpuščeni. Roparji sami so se razbežali in jih niso prijeli.

Oboroženo letalo je izborno sredstvo za preganjanje roparjev iz zatočišč, ker sicer jim je nemogoče do živga. Aeroplan je za razbojnika najhujši sovražnik, proti kateremu je brez moči. Pred rečnimi topovskimi čolni tolovajska zalega ni imela preveč strahu, ker se ne dajo nešteti majhni zalivi ob iztoku kitajskih veletokov pregledati in nudijo prostemu pribežniku najbolj varno skrivališče.

Rečno razbojništvo na Kitajskem ima svojo prastaro zgodovino. Je že tako staro kakor Kitajska. Ko je bila Kitajska še ponosno ter mogočno cesarstvo, niso mogli nič kaj posebno učinkovitega storiti proti razbojnikom. Roparske bande so posedale svojčas svoj poseben red, postave ter običaje, katerih so se oklepale strogo. Tolovaji n. pr. nikoli niso odvedli v ujetništvo članov družin učenjakov. Če bi se bilo kaj takega zgodilo, so roparji sami dotično družbo izdali. Če je nadel kak ropar oblasti v roke, so ga neusmiljeno obglavili.

Od starodavnih roparskih običajev se je ohranilo do danes zelo malo. Tolovajske bande so se pa tekom desetletja trajajočega pomanjkanja ter vsestranske bede med Kitajci neverjetno razmnožile in tvorijo najbolj resno nevarnost za rečno plovbo ter promet. Kitajski osrednji vladi sigurno ne manjka na dobri volji, da bi se varnostne razmere zboljšale. Dobro voljo vlade ovirajo krajevne oblasti, ki se premnogokrat niti ne zmenijo za odredbe ter vladina navodila. Bogznaj kolikokrat se je že zgodilo, da je bila rečna policija v najtesnejših zvezah z roparji.

Tudi to je treba pomisliti, da je strahovanje, katerega izvajajo banditi napram mirnim čolnom, malodane vse-mogoče. Nobeden ne upa, da bi nastopil proti banditskim organizacijam, kaj šele, da bi jih ovadil. Posledica vsake ovadbe bi bila sigurna smrt. Razmere silijo kitajsko premožnejše prebivalstvo, da plačuje najmogočnejšim bandam mesečne zneske, radi tega so zaščiteni glede drugih tolovajev in lahko povsem mirno prevažajo blago po rekah in trgujejo. Ladij takih tr-

govcev in zasebnikov nikoli ne napadejo, dokler se ribljejo v lovskem okolišu roparjev, kateremu je bila plačana mesečna odkupnina.

Kako je mogoče priti kitajskim morskim in rečnim roparjem do živga, so pokazali Angleži. Z bombami oborožena letala bodo prepodila tolovaje iz najbolj prikritih zatočišč ter pribežališč.

*

Pošta predsednika Združenih držav.

Predsednik Združenih ameriških držav, Franklin Roosevelt, prejema zelo obširno pošto. Dnevno dobiva povprečno 7000 pisem. Nekatere dneve celo 48.000 in največ pa 200.000 pisem. Da je njegovo dopisovanje ali korespondenca tako narasla, je vzrok Rooseveltova nepredvidna izjava. Večkrat je že namreč po radiju pozval prebivalstvo Združenih držav: »Če imate kako željo, pišite mi, če želite česar družega, sporočite mi.« Je pač v Ameriki veliko ljudi, ki si ne pustijo omenjenega povabila ponoviti.

O pošti g. predsednika so napravili že vse-mogoče računske zaključke. Če bi vsako minuto odprl eno pismo in ga prečital, bi lahko dnevno odpravil brez jedi, počitka ter drugih opravil 1400 pisem. Mnogo nanj naslovljenih pisem vsebuje ob koncu stavek: »Prosim, čitajte sami pismo, g. predsednik, ne predajte ga tajniku!« Zopet drugi dopisnik ga prosi z besedami: »V mojem prejšnjem pismu, katerega sem naslovil na Vas pred dnevi, sem pozabil pristaviti še nekaj. Vzemite ono pismo še enkrat v roke, pregledajte ga in premislite...«

Pretežna večina dopisnikov ne zahteva pismenega odgovora. Velik del dopisnikov se hoče predsedniku samo zahvaliti pismeno za to, kar je on odredil.

Zelo veliko je tudi pisem, ki vsebujejo prošnje ter grožnje.

Nekateri Amerikanci imajo toliko zaupanja v predsednika, da mu pošiljajo vse-mogoče zlate dragocenosti v prepričanju, da bodo na ta način zboljšali državne finance.

Na predsednika naslovljenih pisem ne čita on sam, niti njegovi tajniki, ampak je za to določen poseben oddelk, v katerem je zaposlenih 22 uradnikov.

Iz množin pisem hoče Roosevelt zvedeti mnenje iz cele ogromne države o sebi in glede zadovolja vladanja.

*

Raznočerstvi.

Število mednarodnih pogodb od leta 1920. Tajništvo Društva narodov v Ženevi je objavilo zanimivo statistiko o pogodbah in mednarodnih sklepih, ki so bili sklenjeni od maja 1920. Od omenjenega časa hranijo v Ženevi 3.248 pogodbenih dokumentov. Da ima do teh

dogovorov dostopnost, je bilo potrebno 142 zvezkov. Vsaka pogodba je zabeležena v domačem jeziku, v francščini ter angleščini.

Dota. Amerikansko časopisje poroča na dolgo ter široko o poročnih slovesnostih v Newportu v Združenih državah, katere se bodo vršile v družini French. G. John Jakob Astor, potomec slavne ameriške milijonarske družine, bo vzel za ženo eno najbolj bogatih ameriških nevest. Dota neveste bo znašala 2 milijona dolarjev v gotovini. Med dragocenostmi, katere bo prinesla nevesta v zakon, je dijamant cesarice Evgenije, ki je vreden 16 milijonov dinarjev, zapestnica, okrašena z dijamanti ter rubini v vrednosti 4 milijone Din, 1 milijon vreden avtomobil, hiše ter posestva v Newportu, ki so precejnjena na 20 milijonov in končno še več podeželskih imanj, ki so vredna več milijonov. Najeli so cele čete zasebnih detektivov, ki čuvajo poročna darila pred nezaželenimi obiski. Največja skrb nevestinega očeta so poročevalci raznih ameriških listov, ki opozarjajo s svojimi resničimi ter pretiranimi poročili pozornost tolovajskih mojstrov na nevestine darove ter doto.

Nebotičnik brez stopnic. V San Franciscu v Združenih državah bodo dogradili nebotalnik, ki bo predstavljal hišo brez stopnic. Stavba obsega 24 nadstropij in bodo opravljala promet dvigala, od katerih jih bo obratovalo 200 med posameznimi nadstropji, 200 pa med pritličjem ter streho. Da bi bila za slučaj požara pri rokah rešilna sredstva, so se odločili stavbeniki pri tej stavbi za povsem novo rešitev. Amerikanske stavbe imajo navadno po stelah lestve, po katerih je omogočen pobeg prebivalcev, če izbruhne v nebotalniku ogenj. Pri omenjeni stavbi pa ni več lestev, ampak na zunanji strani vse polno dvigal. Radi zunanjih dvigal je bila velika težava razdelitev oken.

Najbolj nevarna gradnja železnice. Največ težav ter nevarnosti je bilo z zgradnjo osrednje železnice v južno-ameriški državi Peru. Železnica brzi 5200 m nad morjem in je bila zgrajena v letih 1871—1891. Napraviti so morali 132 predorov in mostov. Delo je bilo tolikanj nevarno, da je bil vsak osmi delavec ob življenje.

Najstarejši roman. Pred 3200 leti je spisal pisatelj Evama knjigo, katero slobodno imenujemo najstarejši roman na svetu. Knjiga razpravlja o »zgodbi dveh bratov«. Pisatelj je bil nekaj dvorni knjigar pri egiptovskem kralju Meremptahu, o katerem trdijo, da je oni farao, ki je dovolil po tolikih božjih sibah odhod izraelskega ljudstva iz Egipta. Knjiga je bila napisana kot razvedrilo za kraljevega sina in obstoji iz 19 papirus listov, ki so popisani s staroegipčansko pisavo hieroglifov. Književna dragocenost je prešla leta 1857 v last neke Italijanke in ta je podarila redkost angleškemu muzeju, kjer je posebna privlačnost za poznavalce književnosti.

*

Denar doma ne nese obresti, ni varen! Jugoslovanska hranilnica, Kralja Petra trg, izplačuje cele vloge takoj! Domači hranilniki brezplačno! Iztrjuje vse račune! Nov način posebne male štednje. Daje kratkoročna posojila! 707

Vsled delne likvidacije svojega podjetja prodaja poceni: tovorni avto, šest sedežni osebni avto in motorno kolo s prikolico. Mlekarna Bernhard, Maribor. 698

Jablus, iz katerega naredite izvrsten jabolčnik brez naravnega jabolčnika. Pišite po navodila. Jablus, Franc Renier, Podčetrtek. 699

Preklie! Rižnar Rozalija pri Sv. Joštu na Kozjeku preklicuje z obžalovanjem svoje besede, s katerimi je neosnovano obdolžila Marijo Videnšek, služkinjo v župnišču v Šmartnem pri Slovenjgradcu, nemoralnega dejanja. Rižnar Rozalija, l. r. 703

Dobro idoča trgovina

mešanega blaga se da v najem. Naslov v upravi. 702

Priden, 30 let star hlapec išče službo. Župeč, Slovenska Bistrica. 706

Mostin, moštna esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače, samo v drogeriji M. Kanc, Maribor, Slovenska ulica. 577

Dolžniki! Pristopajte k gospodarski zadrugi Zaščita v Ljubljani, Masarykova cesta 14-II, ki Vam uspešno pomaga urediti Vaše dolgove, posreduje najceneje pri vseh Vaših upnikih in pri oblastvih. Kmetom urejuje vse zadeve po uredbi o zaščiti kmetov in posreduje glede nezaščitenih dolgov. Ne odlašajte več s pristopom! 646

Čunje, staro železje, mesing, kupfer, krojaške odrezke, stari papir in ovčjo volno kupuje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 650

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Cena steklenici 20 Din. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 663

Veliki zaslužek brez lastnega kapitala nudimo vsakomur, posebno na deželi. Dopise z znamko za odgovor nasloviti na: Persson, Ljubljana, poštni predal 307. 627

Ostanki tudi najmočnejše hlačevine (cajga) do 1 m 20 Din, do 3 m 22 do 24 Din, belega platna po 5, 6 in 8 Din, oxforda (pisanega platna) 6 Din, močan cvrtncajg za ženske obleke 8 Din ter vso letno blago za znižane cene prodaja manufakturna veletrgovina Anton Macun, Maribor, Gosposka 8-10. 669

Vsakovrstno kupuje po najvišjih cenah Ackermanov nasl. **ZLATO** A. Kindl, Ptuj. 590

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Slovenski fantje!

Vam je Slomšek zapustil najlepšo dediščino, knjigo:

Življenja srečen pot

Slovenci bi radi, da bi naš Slomšek prišel na oltar. Pa ta naša želja ne bi bila tako resna, če bi vsak slovenski fant ne hotel imeti Slomškove knjige, ki jo je za fante napisal, če bi vsaka mati, vsak oče ne skrbel za to, da bi sin vsako nedeljo šel v cerkev s Slomškovim molitvenikom v roki. V današnjih razmerah, ko razne organizirane družbe niso mogoče, je mogoča ena skupnost, skupnost Slomškovega duha, ki se ga bodo fantje navzeli iz tega molitvenika. Ta Slomškov duh bo ohranil naše fante zveste Bogu in narodu. Zato, slovenski fantje, sezite po knjigi: »Življenja srečen pot«! Knjiga, ki v obliki ličnega molitvenika obsega 380 strani, stane vezana z rdečo obrezo Din 14.—, z zlato obrezo Din 20.—, v usnje in z zlato obrezo Din 30.—. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 5

Zdravljenje kile

po naravnem orth. meš. potu brez operacije, brez bolečin, brez motenja poklica, samo z uporabo mojega avstrijskega in nemškega patenta je mogoče. Brezplačno neobvezno predvajanje v sledečih krajih: 705

Villach: v hiši gostilna »Lam, Glavni trg: nedeljo 22. julija od 8.—2. ure.

Rosenbach: v hiši hotel Matschnig: ponedeljek, dne 23. julija od 8.—2. ure.

Spielfeld-Strass: v hiši gostilna Kaschl: sobota 4. avgusta od 8. do 2. ure.

Radgona: v hiši hotela »Kaiser von Oesterreich«: nedeljo 5. avgusta od 8. do 2. ure.

Ena mi dnevno doposlanih zahval:

Moja težka kila je z uporabo Streifenederjevega patenta v kratkem času popolnoma izginila, čeprav sem že 73 let star. Vsem, ki na tem trpijo, priporočam toplo Streifenederjev patent. Erding 18. febr. 1934. Mihael Strohofer, v Fischerjevi dobrodelnosti ustanovi v Erding. Dajte si doposlati mojo pojasnilno ilustrovano brošuro proti doposlavljanju dvojne pisemske poštnine neobvezno in brezplačno Pozor pred ponaredbami!

F. E. Streifeneder Fürstfeldbruck bei München

Po naših zdravnikih in zdravstvenih institucijah je dokazano in potrjeno da „**FITONIN**“ zanesljivo in hitro zaceli tudi naj-starejše **kronične rane.**
 Stekl. Din 20.— v lekarnah. Po pošta. povz. 2 stekl. Din 50.—. Poučno knjižico št. 18 pošlje brezplačno „Fiton“ dr. z o. z. Zagreb I-78. Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Pletene jopice

po Din 29.— dobite samo v

TRPINOVEM BAZARJU

Maribor, Vetrinjska ulica 15.

Veliko skladišče rabljenega železja

kakor cevi, traverze, kovno in lito železo, vsakovrstne kovine ter raznovrstnih poljedelskih strojev in kose po 5 Din komad dobite pri **Justin Gustinčič v Mariboru, Tattenbachova ulica 14.** Istotam kupujem po najboljših cenah vsakovrstne stroje, železnino in kovine. 700

Mrliškim oglednikom!

Ker želimo razprodati dosedanjo zalogo tiskovin za mrliške oglednike, dajamo vsem 30% popusta, dokler traja zaloga.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v meči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoše-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

2

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

obrestnje najboljše.

Denar je pri njej naložen po-

polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sesnikov z vsem svojim pre-

moženjem!